

Rahjas Beesis ar peefuifichanu
 lufumeem malfā:
 Ar peefuifichanu
 eefichemē:
 Bar gabu 2 rbl. 75 lap.
 1/2 gabu 1 rbl. 40 lap.
 1/4 gabu 90 lap.
 Rīgā famemot:
 Bar gabu 1 rbl. 75 lap.
 1/2 gabu 90 lap.
 1/4 gabu 50 lap.
 Ar peefuifichanu
 ahrfemē:
 Bar gabu 3 rbl. — lap.
 1/2 gabu 1 rbl. 60 lap.
 1/4 gabu 1 rbl. — lap.

Ar pašā wifufchēliga augfta Reifara weflefchānu.

Medafzija un efpedizija
atrodas Rīgā.

Genfta Plates grahmatu-
un bilfchu-brufatavā un
burto-leetuvē pee Pēterā
bafnijas.

Studinajumi malfā
8 lap. par weenas flejas
fmaltu rāftu rindinu.

Ahrfemējumi uf Rahjas
Beefi un studinajumi
fuftami uf fchābu adrefi:
Ba. skcehmāw roseru
Maacs Blacucs, r. Para.
(Rahj. B. efped. Rīgā.)

Mahjas Weefis.

Politifks un literarifks laikrafks.

Mahjas Weefis ifnabā weenreis nedetā, trefchdeenās. — Ar katra numuru ifnabā literarifks peelikums un katra mefnefi femkopibas peelikums.

Saturs: Mode un attihstiba. (Beigas.) — Bar linu mebrē-
 fchānu. — Bar dabrja auglu derigu weefofchānu. III. — No eef-
 femes: a) Baldbibas leetas. b) Bēdē notikumi. c) No žitām
 kreemijas pufem. — No Rīgas. — Rūgā ziba. — No ahrfemem. —
 Bafejās weftules. — Lirgu finās. — Telegramas. — Dafchadi rāfti:
 Bar hipnotifmu. (Beigas.) — Weftutu lafte Rihf-Ūfrilā. — Ūwai-
 lonis uf fcedem.

Mode un attihstiba.

Dr. phil. R. Ballobis.

(Beigas.)

„Rām mums wajaga modes apgehrbu un fmallaku
 drehbju“, tā dafchi prahto, „dihwofum labal tā weztehwi
 pofchānids ufwalkds“. Peenemfām, ka lahda zilweku
 dafa to ari tesfcham ifdaritu — un tad til druftu padō-
 majufcheem teem jabuht ari konfekwenteem un jadsihwo
 weztehwo duhmu pirtis un rijas — wehl tahtal ejot, teem
 tad buhtu jaatmet pawifam drehbes un jagehrbjās fwehru
 ohdās — un wehl tahtal atpafat ejot jaatmet femtopiba
 un jadsihwo no medibas u. t. t.

Schahdi pagehrejumi, dihwes mehru pafeminat, wifu
 grefnibu un rotas atmetot, jau gan nam nekahds jauns
 ifgudrojums nedf aradums. Bar jaunu til waram uf-
 flait to, ka tagadejee taupibas — ihfemibā gan badina-
 fchānās un bada dihwes — fludinataji fawas dihmainās
 mahzibas pat nespehi tikumigeem motiweem (dinekteem)
 aifftahwet, tā to fenaki mehdsā darit, kad mahzija, ka zi-
 willifajija un kultura (ifglifhība un attihstiba) jaunas un
 til atnesot zilwezes tikumigai spehjai poftu. Schahdas
 domas ar femifchku fparn ita iffajitas pagahjufchā gadu
 fimteni, kad ihpafchi Rūjō ufstahjās preefch tam, ka zi-
 wekteem wajagot atgreestees pee dabas un paliki atkal par
 dabas behrneem, jo tikai tad tee fafneegifchot morālē,
 tikumibā augftaku palahpeenu. Schahds pagehrejums
 pa leelafai dafai pamatoja uf agrafu laiku idealifteem —
 dfejneekeem, dabas pehtneekeem un žetotajeem, kwei aif pa-
 matigās ne-cepafifchānās ar mefchonu tautam tās if-

tehloja par kreetnātam, nekā kulturaš (ifglifhtotās, attihsti-
 tās) tautas. Mefchonu tautas, tā wini fawā aifgrahbiba
 un eedomibas murgōs fludinaja, wehl efot pilnigi neaif-
 lahrtas un nefamaitatas no žiwilieto (attihstito) teutu
 nelectibam un neclumeem. Schahds ufstātus tehlojis
 ari Seume fawā beefchi peeweftā (žietā) un atstahstītā
 dfejā par Kanadas farmeri un mefchoni, kur mefchonis uf-
 ftahdits par kreetnibā pahrafu rāfturu. Bet pamatigai
 pehtijumi un eepafifchānās ar mefchonu tautam pilnigi
 fatreekfufchi fanatifko idealifku fapnus par mefchonu kreet-
 nibu, jo mefchoni pateefibā žiwilifetām (attihstītām, ifglif-
 totām) Siropas tautam tikumibas finā fahw tahtu palakā,
 turprei tee Siropesfchus gan leelifki pahrfpehji nefchēlībā,
 fwehrestibā, wiltibā u. t. t. — Siropesfchu tilitibas uf-
 teem gandrihs pilnigi fwefchi un to žaurmehra jehdfeeni
 par labu un kaunu maf ifchēfiras no pafifhtamā Rāferu
 wirfajifcho ifflaidrojuma, ka „labi“ efot tas, ja fchis fa-
 wam kaiminam spehtu atnemi mantu un feewas, „fifiti“
 turprei tas, ja kaiminifch tam atnemi mantas un feewas.
 Tikumibas un idealifma dafchadee nojehdfeeni pamafam
 attihstijufchees un paplafchinasufchees. Tāpehž tad ar ne-
 wis atpafatēfchānā — atpafatrahpulibā uf mefchonu fah-
 wolta panahlamas wifaugftako un zehlatu juhtu ifglifto-
 fchānu un attihstiba, bet gan nopeetnā uf preefchū eef-
 chānā, ifglifhtības fahwolkli un ftolas mahzibas arween
 ufžihitigi paplafchinosi. Newis atpafat trauftchānās fenatnē,
 bet apfiniga uf preefchū eefchāna — progrefs, lai ir
 muhfu laiku fihme!

Neitumiba ir pamofam japahrwār žaur tikumibu un
 tilitības juhtu attihstifchānu, jo to uf reifi ar wāru ihdel-
 det kultura (ifglifhtibā) atpafat ejot ir weltifgs darhs.
 Muhfu laikds žaufchu wairums jau pat til tahtu, ka tas pa-
 gehr uf preefchū eefchānu kultura un newis atpafatrahpulibu.
 Ir nu gan wehl lahda dafa, kas domā, ka attihstibā un
 teknitā (mahchinās un jaunds ifgudrojums) mellejam
 muhfu laiku fadsihwes kaunumi. Bet waj gaisma un
 uguns mainigi, ja tos neleefchi nekreetni ifleeto? Gaisma
 ir wajadfiga un deriga wifem. Tāpat tas ir ar ma-
 fchinam un jauneem ifgudrojumeem un atradumeem.

Mafchinas daudf pahrahdadamas finams atnem daudfeem
 darbu un pelnu, bet mafchinas tafschu ufstatamas tā žil-
 wezes peederums, tā wifas kulturaš auglis un tapehž to
 fwehtigajam darbam ari janahf par labu wifem. Tās
 nedrihtft atnemi darbu, bet gan til to atweeglinat, un pa-
 reifi leetotas tās ari til buhs žilwezes darba nafu at-
 weeglinatajas un newis darba un mafes atnehmejas.

Gariga attihstiba un tikumigās ifglifhtības pazelfchāna
 naw fchfkramas no laizigas attihstības, dihwes mehra
 pahrlabofchānās. Ja muhfu „taupibneeki“ atfauzas uf
 feno Greeku weentahrfcho dihwi, tad tee tikai peerahda
 fawu kriiflās jaunlaiku weftures nefmafchānu. Uf Spar-
 teefchu kopigeem galdeem nenahja wis ween negahrbdā,
 tā fountā „melnā fupa“ (tura ihfteniibā bija ihfni speh-
 ziga gafas fupa), bet ari sepefchi no mefcha fwehreem,
 kwei bija famediti Žaigetos kalnds, tā ari deenwibus
 augli, wihnogas, mandeles, wihges, aprifosi un tam-
 lihdfigi augli. Ja fenee Sparteefchi teefcham buhtu
 bijufchi til fahtigi un mehreni boudijums, tā dafchi fenatnes
 rāftneeki fahfta, faka pafifhtamais wefturneeks Rurzijs
 (Kurtius), tad nefaprotams, kapehž tee tā lahroja un žih-
 nijās befi augligajām Mefenijas eefejam un mefcha fweh-
 reem fwehtiteem mefcheem. Gan taifniba, no otras pufes,
 ka preefchū augftakas inteligenzes, gara un prahta attih-
 stības naw wajadfiga femifchka bagatiba nedf ari pahrleeka
 grefniba, gara milfchi- alafch žihnijufchees ar grehtēem
 apfahfkeem un newareja ar mantu lepotees, bet tee tomehr,
 lai pawifam buhtu eefpehjam ko eewehrojāmu pahrahdat,
 newareja dihwoot pee grehta nospeedofchā meefas darba
 nahabdfigās buhdinās. Winu dihwes mehram bija ween-
 mehre jabuht pahrafam par widejo faufchu wairuma dih-
 wes mehru.

Ja grībam wifpahrējo tautas bagatibu wairot,
 tad to nenufcham newar pataht ar taupibu, ar knapi-
 noschānos pee parafā dihwes mehra. No weena žilweka
 eetaupitā nauda ir it weentahrfchi atnemi wifpahreibai.
 Žita leeta ir, ja pawairojam femes auglibu, femi
 labal apfrahdajot un mehfojot, ja dibinam jaunus ruh-
 neezības farus, jaunas fabrikas, dodam darbu un pelnu

Dafchadi rāfti.

Par hipnotifmu.

No Eifchwalda.
(Beigas.)

Pehtneeki iffajijufchees, ka pat wifneezigakeem darbeem,
 ko hipnotifetā persona ifdara, tā grīb atrāft žehloni, lai nu
 tas buhtu lahdē buhdams. Wifbeefchaki hipnotifetāis žil-
 weks iffala, ka wifsch newarejis žitadi darit, tā to, ko
 eemidfinatajs tam pawehlejis, un kaut ari pat dafchreis
 nemas to negreibeis, tomehr lahdē eefchēligs spehks dhinis
 ideju — pawehli ifpildit darbdōs.

Ir pilnigi nepareifi, ja domā, ka tam, kas lahdū žilweku
 it weegli hipnotifē, kufsch no žiteem nemas, jeb wifmas
 koti grehtu hipnotifejams — eemidfinams, buhtu lahdē
 fawads spehks par mimeto žilweku. Tas ir prahtam ne-
 faprotams un tapehž nefefinejams (nenoteizams) garigōs
 eefpāids, kas eemidfinato personu ar eemidfinataju fa-
 weeno, eefpāids, ko prahts nereti tikai par eedomam tura.
 Dihwē lihdfigs peemehrs fafropams pee dfejneekeem til
 karfti apdfeedatā diwu mihlehtibā, kur pateefcham melti
 žehlonus mellefām, kapehž lahdē teel no weenas peewilks
 un no otras aifkumis.

Ir leela mifefchānās, ja domā, ka lahdā persona hip-
 notiflā fahwolkli ir pilnigi bef samanas. Tas tā nebuht
 naw. Ihfni no bef samanas fahwolkli newaram runat,
 bet tikai to aifht, ka samana pate par fowi ir ftingri ap-
 robefchota.

Tāpat ari pilnigi maldamees, ja teizam, ka hipnotife-
 tais žilweks wahrda pilnā finā ir ifmehginataja, hipnoti-
 fetaja automats (alfs eerozis), kufsch kufstas tikai uf wina
 pawehli. Ka tas pilnigi tā naw, to peerahda apfahfklis,
 ka wifas hipnotiflās kufschānās noteel daudf lehnati, tā
 pilnigi normalā (lahrtigā) dihwē. Schis ifflaidrojams
 itai žaur to, ka hipnotifetaja pawehlei jalauifch wifpifms
 hipnotifejamā grības spehks. Beefchi atgadās, ka eedwe-
 fchānu wajaga wairaf reis atlahrtot, ja eemidfinamā grības

spehja ir pahraf ftipra un kad ta ar fefnem žihnas pret
 hipnotifetaja pawehlem.

Wahrds „hipnotifms“ pats par fowi aifrahda, ka pa-
 rahdības, kas atteezas uf wina lauku ir deefgan lihdfigās
 parahdibam meegā (hipnotifms atwafnams no Greeku
 wahrda hipnos — meegs). Starpiba ftarp hipnotifmu
 un meegu ta, ka meegā persona tikai ar fowi fafinas,
 turpreim hipnofē fafina pafahw ari wehl ar hipno-
 tifetaju.

Apfahfotam pee fchis pašas reifas ftarpibu ftarp hip-
 notifmu un mehnefchēhrdfibu. Mehnefchēhrdfiba jeb fom-
 nambulifms ir fawads organifma fahwolkli, kufsch raba
 un ifpilda fapnus. Wifpahreji pafifhtams ir falks, ka
 subjektis, kas naw nemas mehnefchēhrdfigs, pee dihwas
 fapnu redfechānas runā pa fapneem lahdreis waležām
 ažiim. Ar wahredu falot, fapnu redfechāna war iffaut to
 nerwu žentru darbibu, kwei pahrwalda runafchānu un ku-
 ftefchānos, pee kam fchi darbiba nebuht neifschēfiras no nor-
 malas (lahrtigās, dabigās).

Peē mehnefchēhrdfības teel uftraukti žaur fapnu redfe-
 chānu leelā mehtrā wifē nerwu žentri. Mehnefchēhrdfigi
 pa leelafai dafai ir wifē koti nerwofē; fapnofchāna rada
 ftipru ufbudinajumu, tee ufžekas no gultas un ifdara pil-
 nigi noteiktu darbibu, tee lahdreis pabeids lahdū eefahfku
 darbu, pehž tam tee apgulftas un aifmeeg. Pa leelafai
 dafai tee atmodufchees wifu atmin, ko meegā padatijufchi.
 Starp hipnotifmu un mehnefchēhrdfibu tikai ta lihdfiba,
 ka abds fahwolkli teem naw nekahda fagara ftarp ap-
 lahrti; bet ne weenadā mehtrā, jo mehnefchēhrdfigu war
 atmodinat pee weentahrfcha trofchāna, wahrdā faulfchānās,
 kas, tā redfejām, pee hipnotifetā nebara nekahdu eefpāidu.
 Mehnefchēhrdfigs ir pats ar fowi faharā, hipnotiflais ar
 hipnotifetaju — eemidfinataju. Mehnefchēhrdfigais atmin
 ko tas darijis un pat runājis, hipnotifetāis atmin
 tikai to, ko eemidfinatajs tam peereizis atminēt, žitadi tas
 wifu aifmifis. Mehnefchēhrdfigajam halluzināzijas —
 eedomatos tehkus rada fapnu redfechāna, hipnotifetam fu-
 gefhija — eedwefchāna.

Pate daba raba flimības, dabai ari ir lihdfelki tās if-
 dfeedinat. Medizinas (ahrftneezības) ufdebums ir uf-
 melket fchos lihdfektus. Dabas wefeteschānās spehks rada
 organifma normalo (meefas fafahwa lahrtējo) fahwolkli
 atjaunoschānu, kur tad, itilifhs tā dabigais fahwolkli ir
 eeguhts, flimības fihmes pašas no fewis nosuhd. Far-
 makologija (mahziba par fahlem) dewa žilwezei daudf
 fahku weidu, bet fahku leetoschāna teel gadu no gada
 wairaf aprobefchota. Žehlonis tam schahds: fahles daudf-
 reis ifnihžina uf winām liktās žeribas, tikai tamdeht, ka
 newar nospeeft to blatus spehtu. Kad organifmā (meefā)
 eewed lahdas fahles, kurām lahdē noteikts dfeedinofchs
 spehks, mehē newaram aiftawet tam parahdit ari fawus
 žitus eefpāidus, lahdē tam fawu dafchādo ihpafchibu (ži-
 mifko, fihfko un farmakologifko) deht war buht. Morfija,
 ftikēnina, kloroforma felas ir wifpahr pafifhtamas, un
 „newainigeē lihdfelkifchi“, tā kati klorifkums, rihfles ftalo-
 fchānai un fufonals meega radifchānai, ir daudfreis nahwi
 atnefufchi. Kas atteezas uf hipnotifmu, tad tam kaunas
 felas waj nu pawifam naw, jeb tās parahdas lahdā
 weidā, tā tās tuhlin dfeedejamas. Peē pareifas leetoscha-
 nās hipnotifefchāna nekad naw poftijufe wefelibu. Daudf-
 reis, kur hipnotifmam peefchfirtas kaunas felas, žehlonis
 mellejams tikai pee pašā hipnotifetaja.

Hipnotifma pafineji, tā Liebols (Liebeault), Bernheims,
 Boni (Beaunis) un žiti aifht, ka hipnotifefchāna nekad
 naw radijufe kaunas felas.

Hipnotifma pretineeki aifrahda, ka ja leeto eemidfinā-
 fchānai Breda metodi, tad nereti hipnofei felo nerwo-
 fitate, pilnigi lahdū pašā kaunumu fafneeds pee ufbu-
 dinofchām eedwefchānam. Wifas fchis nelabās felas war
 aifdihft eepreefchēja eedwefchāna, ka tas, ko hipnofē re-
 dfejis, ir bijis til fapnis un ka pehž ufmodinafchānās tas
 jutifees ļauts, lihgfms un nelo neatminēs, kas hipnofē
 notizis. Tad, fargajot hipnotifeto personu no peepeschās
 ufmoschānās, nekad nebuhs kaunu feku. Tāpat žaur
 eepreefchēju eedwefchānu war aiffargat un pilnigi nowehrfi
 lojeklu fmagumu, nogurumu, nelabu duhfchu, apdulumu,

strādniekiem, ar vārdu ņemot pagalam produkciju — ražošanai, tad ņemot mūsu pašu mantas vairošāna — kuru panahām eegahdajotees labalus darba rihlās, derigatas lopu sugas, uzejot ņipratas un weseligatas ņaimneezibas ehlas un fabrikas — neatrauj ņitai tautas dala mantu un mehš eņam weenā reiņe wai-rojusi ir wiņas tautas mantu. Jaunu dņelņezetu, fabriku, ņanatu un oņtu buhwe, tā ari ņemtopibas ņahwolka pa-zelņšana ir ņatreiz wiņas tautas mantas wairoņšana. ņewis taupiba, bet darbs ir tas, kas rada mantas. ņe gan ņazis, tā pirms tā ņahlam buhmet kaņdu dņelņezetu, fabriku waj pahrelabojam ņemi, mums wajadņigs kapitals, kureņh ir aitaupitis darbs. ņet tas iņņentiba ir ņikai rihzibas kapitals, kuruw nebuht naw itreies jabuht leelam. ņeweena walfņi ņaņņu newar ar reiņi weenā gada ņabuht-wet wiņus wajadņigos dņelņezelus, (jo preelņh tam nebuhtu ne ņtrahdneeku ne naudas), bet ņikai ilgata laika. ņapat ari naw eephejams pahrelabot ar reiņi, weepelņi wiņas ņemju ņaimneezibas aif darba ņpehla truhluma un labaku lopu ņegu maņuma — wiņur paet ilgals laiks preelņh eerihņofņa-nās un pahrelabofņanas. Ja peemeņram ņranziā wiņa tautas manto, ņeme, ehlas, fabrikas ar eetaiņem un ma-terialu, dņelņezeti u. t. t. wehrieta uņ 200 miljardeem ņranņu (ap 80 miljardu rņb.), wiņs tautas gada eeneh-mums uņ 25 miljardeem (dubulti ņlainito eenehnumu atreņhnot uņ 15 miljardeem), tad ilgadus nepeenaht kaņi jaunu dņelņezetu, maņju, fabriku wairak tā par kaņdu weenu miljardu, un ņemtopibas pazelņņanai teel weh- drusku maņal ņeedots. ņā tad mehš reņņom, ka ņaur taupibu eekrahtais rihzibas kapitals, kas teel iņletoas jaunu mantu raņņofņanai ņamehra ar wiņu tautas mantu ir gluhņi maņs. Ja ņtrahdneeku wairums buhtu turigati, tā tee ņpehtu kaņdu laiku paņņi ņewi uņtutees, tad ari it nelahdu rihzibas kapitalu newajadņetu jaunu dņelņezetu waj fabriku buhwejot, jo tad tee it weenlahreņņi waretu ņawenti atņijas par paņtrahdato darbu un tā nemi dalibu pee wehlahas pehnas.

Grūto laiku ņehloni pa dala ari mellejami tagadejā pahrejas laika no brihwtirdņneezibas uņ apņardņibas poli-tiku, ko peekopj gandrihņ wiņas Eiropas walfņis, iņnemot ņngliju, kura ari ņil tapehņ turas pee brihwtirdņneezibas politikas, tā tas ņaetas ar winas paņņas labumu. — Apņardņibas muihu mehriņis ir padarit paņņu ņemi neatka-rigu no ņitām walfņim, weizinat paņņu ņeme ņpehzigas ruhpnreezibas attihņibu. ņaprotama leeta, ka ja lahda ņeme ruhpnreeziba buhņ pazelņņees, ka tad fabrikas ņtrahd-neeki patehres labu teņu pahritas weelu, kuras agrak bija jaiņwed uņ aņņenem. Kad pee mums ruhpnreeziba buhņ pilnigi attihņijusees, tad ari muihu ņemtopjeem buhņs labati laiki. ņet pahrejas laikmeta, ņamehr ta naw pil-nigi nobihinajusees un ņaur ņawņarpeju konkurenzi — ņazihņņi paņeminajuse ņawu raņņojumu ņenas un paug-ņinajuse darba algu, war ņemtopibai klahees gruhņati nekā agrak un atkal wehlah pehņ pahreņeņtas kriņes. Ap-ņardņibas muihas eewedot wiņpirms teel ņadahrņinatas

ruhpnreezibas raņņojumu ņenas eelņņeme, lai ņaur leelatu pehu pamudinatu uņnehmejus nobihinat wairak fabriku, kas teem agrak ņaur ņitu ņemju pahraņumu maņņinās un tehnika attihņiba bija gruhņati iņdarams. ņaur to tad nu wiņpirms ņemtopjeem ņaņamaņā leelatas ņenas par maņņinam, darba rihleem, drehbem un daņņām ņitām leetam. ņabrikanti tahdejadi turprei pee wahņas kontu-reazes eerouņņ leelu pehu un tā iņņekas ņwabadi kapitali, kas atrauti no wiņas tautas mantas. Ar laiku ņņos ņwabados kapitalus wiņu ihpaņņneeki ņeriba uņ labu pehu iņleeto jaunu fabriku ņelņņanai — tagad nu ņekas konturenze, fabriku iņtrahdajumu ņenas triht — ņemtop-jeem lehtati darba rihli un drehbes, tee war wairak pah- dot labibas, galas, — un ari ņtrahdneeku labata pehna. ņā ar laiku war nobihinates atkal agrakais lihņņwars, ja naudineeki negrib pahral daudņ ņaraut un kraht lapi-talus — taupit. Kapitaliņtu ņabrikantu leela taupiba turpreim arween paņņina kriņes. ņas patņ negals ir, ja ņemtopis badinas, ņtopojas, pahreleku taupa, nepahrelabo wis ņaimneezibu, bet kraht ņwabadu kapitalu, to tura neiņleototu un weenmehr nepahrelabo ņawos ņaimneezibas pehņ jaunlaiku praņjumeem. ņai ruhpnreeziba waretu ņem-nigi attihņitees un uņplaut, tad wajaga buht peeteelņņai konņumzjai, tas ir ruhpnreezibas raņņojumu patehņņanai no ņemtopju puses. Ja ņemtopis ņentifees un ņtrahdas, tad tam naw nebuht jabihņitas braukt glihts un ņmalods raiods (wahgdš), kuru rireni aplalti waj pat ar gumiju pahrwilkti), jo iņdoito naudu tas atkal eedabus ņaur wairak un dahrgalti pahrdotu labibu, lopeem u. t. t. ņeealahreņņa ņemtopja patehņejumi ruhpnreezibas iņgatawo- jumu ņinā war pazelņees toti augņu, jo ja tas ņitai buhņ ņawu ņemi tā uņtopis, ka tam ir peeteelņņā mehra ko preim dot par ruhpnreezibas raņņojumeem, tad it nebuht naw wajadņigs atpakaņ greeņees pee praņņajām kuraņņinam, ņoka riteneem u. t. t. — ņabrikas ar pilnigakām eetaiņem ņpehņ wiņu iņgatawot daudņ lehtati un labati un ja ņņim- brihņņam pee mums wehņ fabriku iņtrahdajumu ņenas naw peeteelņņi ņemas ņamehra ar paņņņaiņtu darba rihlu un ņitu leetu ņenam, tad tur wainigs konkurenzes truhlums ņabrikantu ņarņā un widotaju ņpehlanu pah- rala pehna. Ar laiku tam jagroņas, fabriku raņņojumeem jatop arween lehtateem.

Tapehņ tad ņentifees ņil nopeetni ņtrahdat un ruhpi- gū raudņņim pahrelabot ņawos ņaimneezibas, pazelņ ņemtopibas un iņglihtibas ņahwolki. Tahdejadi droņņi ween gruhņee laiki buhņ weglati pahrwarami, nekā prahtojot par tau- pibu, badinotees un ņuopinotees.

*) Pehņ oņziela ņreewijas ruhpnreezibas apraņta, kas ņagatawots preelņh ņņihņitagas paņaules iņtrahdes, weegli rati (wahgi) ar gumijas (gumiju pahrwilkteem) riteneem iņtura diwi lihņs trihs reiņ ilgati, nekā dņelņs ritenu rati, tapehņ tad ari, lai gan ņņahņi ar gumiju pahrwilkti rati maņā ap 80 rņb. un ilgadus jamiņ, ņeterburgā neklween priwat- ihpaņņneeki, bet ari pat jau leela dala ņubmanu brauņ gumijas raleem. Ja tas wehņ ņil maņ manams pee mums, tad tur wainiga ņaņņi ņeņinaņana un maņligas eewomas, ka gumijas rati leels greeņnumš, lam naw nelahdas praktiņas noņņimes. R. W.

Par linu mehreņņanā. *)

No Euarda Drilles.

ņeens no ņwarigakeem un eewehrojamaņeem darbeem pee labas, ņwarigas un eņotas linu ņņleedras eeguņ- ņņanas beņ ņchaubam ir pareiņa linu iņmehreņņana jeb pareiņati ņatot linu ņņleedras atraudņņana no ņpatu laula. ņet tā tā nu muihu dabigee uhdeni pa leelakai dala ir ņeeti waj ņlahbi un tajods atrodas daņņas ruh- ņņanu lawejofņas weelas, tad ari dabujam no tahdšs uhdens mehrekteem lineem wairak ņliktu tā ņaulko eelņidu- ņņos, no ņpatu lauleem neatruhņuņņu un neaņlobitu ņņleedru, kas ņaur nepareiņu rihņofņanos mehreņņanā ņamaitata, waj ari palulainus linus, kuru neatraudņeta ņņleedra ņaur ilgu linu ņahdā tureņņanu jeb tā ņaulko tilma- ņņanu ņapuhdeta. ņaur tahdu nepareiņu linu mehre- ņņanu mehš daudņreiz aif ne-eewehribas jeb neņinaņanas ņamaitajam ņawu labi iņauguņņo linu ņņleedru, kura pa- leel waj nu ņeeta, ar ņpatu laulu ņaweenota, jeb tā lin- kopis ņaka eelņidusees. Pa lahgu neiruhņuņņos linus gribedami miņņlatus dabut un tapehņ turedami ilgi uņ ņahda, mehš winus nereti ņabojajam, jo tee ilgi raņā un leelā uņ laula ņahwedami paleel palulaini un teel ņa- puhdeta. Tahdejadi muihu ņemtopji ņeeņh leelus ņaude- jumus, kas weenigi noteel ņaur nepareiņu rihņofņanos, jeb neņinaņanu pee linu mehreņņanas. ņagadiņeni daudņreiz peerahdijusi, ka no weenadeem lineem neņauņņi no dabas labā uhdenti mehreht tee labuma un ņwara ņinā ir daudņ labati tiluņņi, nekā ņiti no teem paņņeem lineem, kad tee mehrehti nelahgā uhdenti. ņa linu ņņleedra wehņ ņaltijas daudņšs apwidšs it laba iņaug. reņņams no ta, ka tirgdš wehņ ņastopamas labatās R. un HD. ņortes, kuras gabijees mehreht labā uhdenti, kura tad ar ņini labi iņmielusi un ņņleedra no ņpatu laula pareiņi atraudņeta. No labi auguņņeem lineem atkal ņaur ņņleedras nepareiņu mehreņņanu nenoderigā uhdenti ņņleedra tā ņamaitajā, ka mehš dabujam ņil palulainus linus, lam par ņehloni tas, ka uhdens ir tahdš, kura ņini pa lahgu neruhņst un ņeeti ņahw. ņeetus linus newar iņwiltit un tā gaida 3 un pat wairak nedelas un galu galā tee to- mehre beeņņi ween ņeeti tā ņchagari jaiņwehņ. Tahdus linus nu lahko uņ ņahda turot miņņlatus iņņilinat jeb iņ- puhdet. ņet tahdejadi rihņojotees ņņleedra weenmehr maitajas un par tā iņtrahdateem lineem nelad nedabūs tahdas ņenas, kaņdu dabutu par teem paņņeem lineem, ja tee buhtu pareiņi iņmehrehti no dabas labā uhdenti un pehņ tam ņil ihju laiku uņ ņahda turei.

ņaudejumi, kas muihu ņemtopjeem ņaur to ilgadus ņekas ir miņņigi. ņopehņ mums jaatmet wezu wezais ee-

*) ņhis muihu iņletoņņanai no autora peefuņņitais raņņis ari 31. julijā noņaņis ņubenes ņemtopibas beedribā, kur tas atrahis wi- pahreju eewehribu un peerņņņanu. ņai gan „Mājas Vēstis“ ņņa gada pehņā numurā atrodas paņņņats raņņis par linu iņtrahdņņanu, tad tomehre eewehrobami ņņai raņņā iņņeito pamahņibu ņwaru un da- ņņas ņaunas eewehribas linu mehreņņanas ņinā, mehš winu ar preeku paņneņņam ņaweeem ņeen. laņņtajeem. ņeb.

Subjektis pehņ wairak reiņ atņahrtotām hipnoņem ir toti ahtri eemidņinams pat pret ņawu grihu, kad tas nebuht pee eedweņņanas nedomā un pat no ņweņņas perņonas. ņri patņ ņewi tas war neņauņņi hipnotiņet, uņņlatot ņeeņņņi kaņdu preelņņnetu, ja pee wina leetota ņreda metode. ņņo ņauno apņahņtu wiņlabakais nowehreņņanas lihņņelņis ir preiņuņeņana — preteedweņņana: ka neweens newar ņubjektu pret ņawu grihu, beņ atkaņas un wehņņņanas, un ka ari ņubjektis patņ ņewi newar eewehņ ņchahdā ņah- wolki. Hipnotiņma pretineeki miņl ari uņrahdit, ka hipno- tiņtā eedweņņana war noderet noņeedņigeem mehrekteem. ņret ņņo eedildumu newar nelo teit, tāpat tā newar ņaundarim noleegt nonahweņņanas weelas, kuras ahrņti leeto iņweņeņofņanai. ņaur kloroformu ir daudņ nonah- wei, bet neweens to negrib iņņlaust no ahrņneezibas lih- dņņeem. ņā tad atkal waina mellejama ne paņņā hip- notiņmā, bet gan ņaundaritajā. ņo eewehrodams ari likums ņoda par hipnotiņmā nodaritām noņeedņibām hipno- tiņetaju un ne paņņu ņubjektu jeb hipnotiņeto perņonu, ja ne uņ winas wehņņņanos noņeedņigā rihņofņana tapa ee- dweņņa.

Hipnotiņmam par upuri kruituņņas ari ņaunas ņeewetes, kuras eemidņinatas no ņwehreem lihņņigeem ņilwekeem. Daņņi atņwabinajuņņees no daņņu peenahņumu iņpildi- ņņanas ņaur to, ka hipnotiņtā meegā eegumusi kaņdu kraupi ņawilktu lozekli, kuru tad atkal ņaur ņugeņtiju (ee- dweņņanu) wehņlaci iņņeedeja. ņchahds lozeklis palika uņ noteikto laiku pilnigi gaudens, tā tā pat elektriņo ņrahwu tas nemanija.

ņoti baņligi ir preelņh hipnotiņeta, kad to eemidņina ne- ahrņti. ņhrņti beidņ hipnotiņto ņahwolki, tilkihņs tā elpo- ņņana un pulņs top ahrņlahrtigi, jeb tad lahda ņitadala ņahrtā parahdas ņimptomu (ņihmes), kas aifrahda uņ ņit- tām ņekam. ņe tā neahrņti, kwi nemana un neņaprot ņņis ņihmes un kwi neņin ņilweka weņelības ņahwolki. ņā eemidņinatai perņonai war roņtees pehņ uņmodinaņņa- nas galwas ņahpes, muņņutu raustiņņonās, kraupji, war ari parahditees wiņā ņawā ņpirgtumā atkal no jauna lahda

iņņeedeta laite ņaur newu ņistamas pahrdarņinaņanu, kas war drihņ atneņt pat nahwi.

ņaur hipnotiņmu ir dņeedetas, labotas ņil daudņ daņņa- das ņlimbas, ka winas wiņas pee wahreem nemas naw eephejams minet. ņeeņanņņu ņņe ņilai daņņas wainas, kuras daņņreņņ pamatigi iņņeedetas: walodas raustiņņana, alkoņoliņms (ņhulypiba), melankolija, beņmeedņiba, galwas ņahpes, mehmiņiba, atliba, ņeetu teņņņana, hiņteriņka gara wahjiba, kraupjds ņawilkti lozekli un tā tahņat. ņt beehņi hipnotiņms praņņe top leetots pee dņemdeņņanas un ņobu raufņanas, tā wiņpahrtigi tam pee kirurgistām operazijām leelu leelais ņwars, jo tas operejamo attura no kuņņņņa- nās, atnem ņahpju juņņanu un nerada nelahdas ņaunas ņelas pehņ uņmodinaņņanas.

ņeewediņņu beigās ņatistiņņas ņinas par 622 atgadi- jeeneem, kwi eewehņi ņebolņta ņlinikas protokolā, tahdā ņahr- iibā, lahda ņlimee peeteiņuņņees, pee lam nemeenam ne- tapa leegta ņlinikā uņnemņņana. No ņņim 622 perņo- nam 323 pilnigi iņweņetojās, 242 leelā mehra labojās un ņil 57 atņahja ņliniku lahdas bijuņņas. ņā tad no ņlim- neekeem 51,0 proz. iņweņetojuņņees, 38,0 proz. labojuņņees un 9,0 proz. palikuņņi tā bijuņņi. ņņee ņlainti paņņi par ņewi toti atņinigi iņņalās par hipnotiņmu, bet nu wehņ jaewehro, ka

- 1) ņlimnigā peenahja ņarņ ņiteem ari tahdi, kas no ee- ņahņuma jau ņlaintijs par nahwes kandidateem, bet kuras ņebolņts, gan aif humanitates, lihņņeetibas, gan ari iņmeh- ginajumu noluhņtā tatiņu uņnehma;
- 2) leela dala ņlimnigā eeradās kroniņku ņlimu, kwi iņ- baudijusi wiņwiņadās ņahles, un
- 3) daņņas ņarņ ņlimbam bija tahdas, kuras gandrihņ paņiņam neahrņejamas.

ņri pedagogiņtā (audņņņanas) ņinā hipnotiņmam nah- ņamiba. ņaur to jo leelā mehra war aifņiht: baņliu, mehņneņibu, melkulibu, ņeetņeribu, ņaglibu, ņlimumu, ne- iņhibu, nepaņņauņibu, „nahņņweņoņņanu“ u. t. t.

ņu buhtu pabeigts raņņit par hipnotiņtām parahdibām, atleel ņil wehņ tāš iņņaidrot un pateit, lahdejadi winas

ronas ņilwekā un kas winas iņņteniba ir? ņe nu eņam tiluņņi tā pee ņchauņmaina beņdibena, kur wiņaplahet ne- ņaurreņņams tumņums un ņil ņņur tur atņpihd maņs gaismas ņtarinņņ, aifrahdidams iņņteniba, ņil beeņs plih- murs guņ pahre hipnotiņmu. ņil pehtneeki ir puhlejuņņees atņegt ņņo plihmuru, ņil daņņadi tee tiluņņi pee gala ņpreeduma: ņatrai autoritatei ņawi iņņaidrojumi, ņawi pe- rahdijumi par leetas ņlaidribu, jeb pareiņņņi neņlaidribu. ņee ņaraktiņuņņi beeņas jo beeņas grahmatas, ņauti ņlano- ņņeem wahreem, augņtām domām, kuras weetam paņņam autoram (ņaraktiņajam) par augņtu un wiņi beidņot teel pee galwenā gala ņpreeduma: hipnotiņms ņemņņņs orga- niņma ņahwolki, kuru labpraht wehņtumees ņapraņt — bet neņpehjam. Pa leelakai dala wiņ kompetence (ņpeh- jige eņpreedeji) ņeto diwām ņrahņmam: 1) ņharlo (Charcot) ņlakai, kura pamato ņawus iņņlaidrojumuņ uņ ņiņiologiņņeem, meehņņeem ņehloneem un 2) ņanņjas (Nancy) ņlakai, kura iņņlaidro wiņas parahdibas no pņiologiņtā (dwehņeņe), garigā ņahwolka. ņaatiņņņ, ka beidņamee ir eemantoju- ņņi pahreņwaru par pirmaņeem.

ņhimā ņarņiba ņarņ ņharlo un ņanņjas ņlakai ņchahda:

ņehņ ņharlo hipnotiņms — ņlimbas parahdiba lih- dņiga hiņteriņai un pehņ ņanņjas ņlakai hipnotiņms lihņņņis meenlahreņņom meegam un tam naw nelahds ņakars ar hiņteriņu.

ņehņ ņharlo ņņis parahdibas awoti mellejami ņiņiolo- giņds ņehlonds, pņiņiņņas ņawadibas ir ņiņiologiņtās dar- bibas ņelas. ņehņ ņernbeima, ņanņjas ņlakai ņrahwas preelņņņahwja, ņņis parahdibas mellejamas pņiņiņņs (uņ dwehņeli atteezofņņas) ņehlonds. ņiņiologiņtās ņawadibas ir pņiņiņņas prozeduras jeb ņugeņtijas (eedweņņanas) ņelas. Hipnotiņtā ņahwolki ir ņawos gara ņahwolki, kuru rada ņugeņtija jeb eedweņņana; ņugeņtija jeb eedweņņana ir darbiba, ņaur kuru ideja teel pahreņņeta uņ ņwadņenem un tur ņapraņta.

ņad ņarņiba ņarņ tam paņahw wehņ hipnotiņma eeda

radums, kuresch pamatojas uš nepareizeem eestateem un domam: kad tika lini ušdeat noslijinati, tad noluhks panahks. Mi nel! Mehs ta domadami malbamees, jo pee linu mehrzeschanas mums semlopieem tapat jajauts, ta pee laira zita darba: ko zaur to griham panahks? Nu saprotams to, lai linu schkeedra labi no spatu kaula atlobitos. Un zaur ko to maram panahks? Ne wis weenigi zaur to, ta lini noslijinati jeb ušdeni eemehrkii stahw, bet pehz muhsu schi laita mehrzeschanas metodes it pareisi zaur to, ta linu schkeedra zaur raudseschanu pareisi no spatu kaula top airaudseta.

Zweens ušmanigs lintopis jau buhs eewehrojis, ta tas mahrs, kura eemehrktee lini ruhgdami putas dfen, ari ishod labus, wesalu schkeedru, atlobijuschos un ekainus linus; turpreti no ta mahra, kuram schis parahdibas — kreetnas putojchanas truhks, isnahk til siliti, eestidusches, neatlobitu schkeedru lini. Bet te nu man zeen. lintopii rasi jauide: Ja, kur tad lai katrih tahdus labus mahrus wem, neba jau la:ram pee-ejami mahri ar mihtsu un no dabas laba, linu mehrzeschanai derigu ušdeni, jamehrz ween luhl tahda pascha ušdeni, lahdu nu kura jam mihtkais Deewinich dewis. Jamehrz ween grihot negrihot lahds ušdens ir. Ari es lihds schim tamlihdigi domadams malbijos un lintopiba zeetu leelus jaudejumus, kamehr zaur daschadeem praktisteeem mehginajumeem un pehtijumeem atradu, ta laira ušdeni, kura no dabas lini labi isruhgt, atrodas wajadfigee ruhgschanas rabitaji — baziki, kuri no dabas mihtsids ušdens bija eeperinajusches leela dandsums. Schahdds mihtsids ušdens ruhgschanas baziki atihstas un wairojas toti ahtri. Tahdds ušdens tad ari linu schkeedra ahtri atruhgt no spatu kaula un bes trupeschanas, mesela, nesamaitata un ekaina atlobas. Schahdus pareisi atraudsetas schkeedras linus nam wajadfigs ilgi tilinat jeb stahda turet, zaur ko eka top iswilka, ta ari pee leetaina laita schkeedra eepuhdeta. Ta tad lai panahktu, ta linu schkeedra ahtri un nesamaitata no spatu kaula atruhgtu, tad ir nepezeeschami wajadfigs, ta linu mehrzama ušdeni atihstas ruhgschanas baziki. Muhsu ušdens ir daudf kaitigu weelu, kuras aistlawe scho til toti derigo ruhgschanas baziku (masi azim nesarefsami dshwneezini) atihstichanos.

Mums tapehz jarauga nowehra schos kawektus, weizinat ruhgschanas baziku atihstibu un wairojchanas un tahdi pahrelabot linu mahru ušdeni. Tas ari it weegli un itweenam panahksams. Ušdeni es it weentahrschi pahrelabotju zaur to, ta linu mahra mala istaifiju ugunsuru, kuru aprahwu ar mahra semes welenam un mahleem (bet ja ne ar kakkaineem), tos kreetni isdshinaju par pelneem un tad wisu sagrusdumu lihds ar oglem, pelneem un pagaliteem karstu eegrubdu zeetaja mahra ušdeni, pehz kam ušdeni tuhlin kreetni sajanu. Kad ušdens pehz lahdam trim deenam bija nostahjees, tad tas bija palizis mihtsids, ta ari saudejis ruhgschanas baziteem kaitigas weelas. Schah ušdeni nu eemehrzu swaigas paegtu stujas pirms paegtu usseedeschanas, jeb ta faka,

lischana, kuru augscham apstatajam un kuru Scharo skola ar meesu un dmehjeli aistahw.

Kad Scharo skolai pahremet weenpuhsu, ta ta hipnotisamu fameeno ar histeriju, eksperimentedama tika ar histeriskeem, tad ari Nanfijas skolai japahwret, ta ta isheet no galwenā pamata, ta wisa muhsu fisiologiska un psichiska darbiba ir sugestijas, eedweschanas sekas.

No wisa mehs redsam, ta hipnotisms ir wehl wifai neispehtita parahdiba. Wina war buht un ar laiku buhs mihtsiga wara opsinigu ahreju rotas un atnesis jilwezei leelu labumu, dheednadama leelu daku sliimibu u. t. t. Ar hipnotisma peepalihdsibu mehs nahstome ari warbuh eespehtim isstaidrot daschas labas wifai tumfchas parahdibas un noitumus, daschu sliimibu isahrestechanu pagahime, kas mums tagad nesaprotama.

Hinotifans neprahkas rotā war buht wifai kaitigs, tapehz wisinas schimbrichscham ar wina war un dri hst no darbotees un to pehtit til apsinigas, augsti mahzitas personas, wislabati til ahrti. To lai itweens eewehro!

Wehstutu kaste Miht-Afrika.

Neewehrojot wifas puhles, Wahjijai ta negrib ta negrib isdotees eerihkot Afrika til kahrtigu pasta fatilfui ta Wahjija. Kahds pasta eerednis, kuresch no Hamburgas pahzelsis uš Afriku, sino schahdi: 1) Kad postiljons Somali, muhscha meichds pee warenas palmas peestiprinato pasta kasti atwehra, tad winsch tant atrada preesch aishuifichanas sekoschas nederigas leetas: 4 ischuhstulenus, saluhfuchdu ellu, starpiju, 2 sabsobus, lauwas asti un zitas leetas. 2) Pasta agents Bil Dimbio usstipinaja winaam preesch pahredoschanas nodotās pasta u arlas uš fawa kermena, lai, — ta winsch isteizās — wina zils drahti tas nenofogot. Marlas mums bija winam no kermena janoplehski, pee kam tas fabojajās. 3) Kahds wehrgu lirtogotajs is „Great Profitas“ peeprahija, waj winsch wehrgu behrnus, ta paraugus, newaretu isfuhiti pa

pirms paegtu kuhpejchanas, un tahwu lai ruhgt. Preesch apmehram 6 kwadratafs leela linu mahra isseetoju tahdus 3 puhrus mahru pelnu un 1 wesumu paegtu fluju (lihds ar schagareem), kuras aistahju mahra lihds linu mehrzaman laikam, baziku isperinaschanai. Bazikus war ari it labi isaudset glahschu burka itin mihtsita leetus waj destileta ušdeni, tani eeselekt ne daudf sualku lapu toku ogli un eemehrzot tapat nedaudf paegtu fluju pawasari. Glahses burka turama itaba uš loga. Baziki burka silitojds faules stards un silituma uš loga stahwot it ahtri isperinas, kuri tad ta sehla eelaischami mahra, kur drofchi ween ahtri wairojees. Nutstas leetainas wafarās faules stori neisperina wajadfigos bazikus auktaja ušdeni, bet ja tee teel mahrs eelaisiti, tad tee toti ahtri pawairojas. Tamdeht eeteizoms buhu bazikus isperinat silituma un tad ta perus eelaisi veenahzigi sagatawota mahra. Burkas ušdeni ar wairojchanas glahses peepalihdsibu apstaidami mehs tani eeraugam nesaitamu pulku baziku, kuri wispahriqi apbrihnojami ahtri wairojas.

Ruhgschanas nedrihtā trauzet. Ta ari linu schkeedras atraudseschanu. Kad lini eemehrkii ušdeni, tad ruhpiqi jauswana, ta ruhgschana neteel trauzeta un tapehz peeschahda ušdens, pee ruhgsitofcha linu mahra nekad nedrihtā laist swaigu ušdeni kahrt, kas ruhgschamu trauze, ta tas deuschehl wehl daudfrees atgadas. To eewehrojot wajaga pat tahdus mahrus, kas, ta tas olasch mehd buht, atrodas semās weetas, kur pehz ikatra leelata leetus swaigs ušdens peeteel, fargat zaur nowada grahwjeem, pa kureem swaigais ušdens aistel projam. Ruhgsitofschs linu mahrs no swaiga ušdens peetezeschanas alasch ruhpiqi jafargā, jo tas trauze ruhgschamu.

Saprotams, ta tekojds un amotainds ušdens wiš augichā pahrunatee darbi un panahktumi neisdojees. Bet gon wislabati tee paweifkees un selmesees alshewja stahwoschds dihtsds jeb kahrtis waj ari tahdds mahrs, kureds no upes war eelaisi til daudf ušdena, zil ween til patihks un wajaga.

Schahda baziteem sagatawota un bagata ušdeni lini toti ahtri isruhgt, silita laika pat 4—5 deenas, tadeht jabuht toti usmanigam, ta tee nepahruhgt, zaur ko schkeedra maitajas. Wislabati ir, kad schkeedru no spatu kaula noraudhē ta, ta lini naw ilgi uš stahda jatura un ta schkeedra nedabun isdehdet jeb pat eetrupe, zaur ko schkeedrai eka top nosfalota un iswilka, kas lineem labuma un swara sinā daudf kaitē. Schahda paegtu fluju baziku ušdeni lini isruhgt ušdens sili un ta ta saiganums majmanams, tad itga linu tiliinaschana — stahweschana uš lauka, newajadfiga. Peeteel weenigi, kad til labi ischwē.

Buhs gon daudf lintopju, kuru robeschās grehti sagatawot linu raudseschanai wajadfigo ušdeni. Dascheem lintopjeem naw pat lahga weetas, kur kahrt. Tapehz buhtu toti eeteizami, ta tee, kuru robeschās dabigi diht, waj zitadi weegli eerihtojomas linu raudsetawas, sagatawotu leelaku ušdeni ar wajadfigeem ruhgschanas baziteem. Bet lai nu scho ušdeni nesaraudsetu wisu ar weenu partiju

pastu. 4) Pee manis eeradas 5 Buschmani, kuri pa pastu gribeja fuhiti 10 metrus (ap 35 pehd.) garu ischuhstu. Kad es wineem isstahdroju, ta tahda pata ir pa daudf leela un jaleel preeschu wagonā un ta tas wineem ismahsds desmittahrt wairat, nēla wini par to zere eenem, tad tee ischuhstu lutinaja til ilgi, kamehr ta sawiltās mala lamola, kura es, ta parastu peezus kilogramus (ap 12 mahziju) smagu paku mareju aissuhiti. „Muhsu postiljoni.“ Wahju eerednis runā tahlat, „starp zitu ir apbranojusches ar degunrahscheem un scho swehru ahdu pahtagam; ar tam wini pahmahza Negerus, kuri negrib padotees litumam.“ Zhta „kulturas neseju“ darbiba! (Pet. Weh.)

Twaifonis uš fteedem.

Schurnals „Engineering“ sino, ta netahku no Kopenhagens tijis buhwets twaifonis, kuresch ta eerihkots, ta ar to warot braukt tihlas pa ušdeni, ta pa fteedem. Mehginajumeem bijuschi pilnigi apmehrinajofchi panahktumi. Twaifonis, kuresch nolemis braufschanai pa dimeem, zaur semes schaurumu schirteem eferceem, teel no weena esera otra pa parastam dselshzeka fteedem. No esera lihds semes schauruma widum zehsch eet kreetni uš augschu. Ušds zeka galds fteedes eelaisitas ušdeni un peestiprinatas uš stipreem toka pamateem. Dimi rindas pahlu noder preesch twaifonis uswadichanas uš fteedem. Pahlu rindas weena no otras ir taisni til tahlu, ta luga fahnds peelikee werikalee riteni. Tahda kahrtā kugis noluhst uš fteedem un brauz pilnā sparā tahlat. Kugim otra esera noluhstot riteni apstahjas un luga struhwe sahst irahdat. Kugim ir stipra mahschina, kuru war saweenot itlah ar struhwi ta ari ar riteneem, kuras sehdes greesch un uš kureem twaifonis brauz pa fteedem. Stipra bremse peepalihds apturet luga ahtrumu pa fteedem uš leju brauzot. Kuga garums ir 44 pehdas un tani atrodas telpas preesch 70 personam. (Walb. Wehstn.)

linu, tad buhtu eerihkojami wisapahrt mahri, kuras stingra mahla waj glihdas semē waretu pat faufus turet. Kad nu tahdds faufds mahrsds lini eekrauti un noslobiti, tad jau tajds pa reneem no leela dihta war eelaisi waja dfigo ar ruhgschanas baziteem bagato ušdeni. Ja mahri turpreti stahwetu daudf augstaku par dihti, tad ušdens mahrsds eelaischams zaur eerihlotu pumpi, waj pa uš steleem pazeltām reneem, zil nu wajadfigs. Eewehrojot to, ta tahdam mahram mahla jeb glihda grunte, tad ušdens lehti neifschuhst un uš zeeti noslobiteem lineem ari masal wajadfigs. Zaur schahdu linu raudsetawas eetaif eespejchams linus mehrkt weenmehra swaiga, nesaraudsetā ušdeni, ar weenu partiju linu tatschu nesaraudse wisu sagatawoto baziku dihti, jeb ta fahkto baziku ušdens reserwaru (paglabatamu), no kura pehz wajadhibas war eelaisi weenā waj otra mahra. Peeraudsetā ušdeni tai paschā gada wais newar pareisi schkeedra atraudset, jo ta taps no stahda, peeraudsetā ušdens kahrtā pakulaina. To eewehrojot nekad newajaga weenā mahra tai paschā ušdeni weenā gada diwreif linus mehrkt. Wislabati peemehrkt uš reifi mahru pilnu. Newajaga ari mahra, kur jau lini eemehrkii wehlat zitus kahrt mehrkt. To darot trauze linu ruhgschamu un tas kaitē schkeedrai. Lintopii, kuru robeschās eespejchams eerihkot linu raudsetawas, waretu ari lahdas no tam ismuat kaimineem. Zidewumi par mahru eetaif drofchi ween bagatigi atmalfasees, jo peeraudseto ušdeni jau ari war leetot ptamu mehstoschana, kur tas toti noderigs. Weenā un tai paschā mahra jau war ari weenā gada wairat partijas linu raudset, bet sinams weenigi til tad, kad peeruhguschu ušdeni nolaisch un mahru pehz linu iswiltichanas atkal no jauna peelaisch ar swaigu, labi sagatawotu baziteem bagatu ušdeni.

Schah pahrunata linu schkeedras atraudseschanas metode ar baziku ušdeni isleelas gon weentahrscha leeta, bet ta ir toti swariga un eewehrojama leeta muhsu lintopibas aroda, zaur ko muhsu lintopibu un linu wehtibu waram it eewehrojami pazelt un it ihpafchi muhsu tagadejos masos eenehumus lintopiba, kuras lihds schim ais nesinaschanas jeb neewehribas zaur nepareisu schkeedras mehrzeschanu pa datai paschi few sagatawojam un it negrihot dabujam samaitatu schkeedru, kura bija japahrdod par sematu zenu, lai gon apstahdajot schi schkeedra wairat swedrus prahija, nēla labi atraudseta un atlobijusees linu schkeedra.

Zil labi panahktumi linu mehrzeschanai baziku ušdeni, to it gahchi peerahda mans wehngada ismehginajums. Mehmu 2 puhrewetas gluschi weenadi augschu linu. Tapat daliju weena mahra ušdeni zaur dambi dimās datās. Weenu mahru sagatawoju augichā aprahita kahrtā ar ruhgschanas baziteem, kamehr ortu aistahju nesagatawotu un taja mehrzu linus pa wezam. Ušds mahrsds linus mehrzu reisa, laira sawu puhraweetu pilnigi weenadi augschu linu. Panahktumi bija sefofchi:

Nesagatawota ušdeni lini mirka 17 deenas un es daluju nearuhguschu, eestiduschos schkeedru, pawisam 19 1/2 poda linu, kuras pahrdemu par schā gada maria zenu 135 kap. poda, ta tad eenehmu no linu puhraweetas 26 rublus.

Sagatawota baziteem bagata ušdeni turpret lini ruhga 4 1/2 deenas, putas dshdami, un no ta mahra ušdeni raudsetās jeb mehrzetās linu puhraweetas panahzu atruhguschas, schkeedrainas, ekainas schkeedras, pawisam 27 pobi, kuras tani pat laika pahrdemu par 180 kap. poda; eenehmu par schkeedras lineem no puhraweetas 48 rbf. 60 kap.

Ta tad weenigi zaur pareisu schkeedras atraudseschanu no spatu — kaula, panahzu no weenā itrumā un deenā seh teeni, pluhkteem un mehrkteem, pilnigi weenadi augschem, uš matu weenadeem lineem, weenigi zaur ušdens sagatawojchanu ar baziteem un pareisu schkeedras atraudseschanu, no puhraweetas 22 rbf. 60 kap. wairat, nēla no nesagatawota ušdeni mehrzeetee lineem. Te nu it gahchi redsam, zil leeli saudejumi lintopjeem jazeesch, ja tee linus pareisi neifmehrze un neifstahda. Un daudfi wehl linu pareisi neifmehrze. Tas kaitē linu schkeedrai. Pa lahgu neifmirtuschu lini prasa wairat darba pee to istihrichanas un tomehr tee wehl paleel spataini un pakulaini. Tas kaitē muhsu linu slawai, tee nahk neslawā un teel no zitu semju lineem, ta peemehram no Wegijās lineem, labuma sinā pahrepehti, par kareem teel malfatas daudf augstalas zenas. Zaur to, ta muhsu lini nahlfuchi neslawā, zeesch ari ruhpiqi linu isstahdataji, jo pat par labeem un ruhpiqi isstahdateem muhsu lineem nedabun til daudf, zil par teem dabutu, ja muhsu lini stahweiu labalā zeenā. Ta tad ruhpiqeem linu isstahdatajeem jazeesch ari lihds silito isfuhito linu behk. Bet kad labo nesamaitato schkeedras linu, kuri muhsu klimatā un semē gan it labi isaug un semischki schogad uš druwam lihgojas, pareisi isstahdatajam un labus schkeedras linus isfuhitum, tad muhsu lineem atkal peegreesis leelaku wehribu, tee taps stingrati peeprahiti un wispahri labaki samahjati.

Tapehz zeen. tauteesch, brahti, zentifimees ruhpiqi un pareisi linus isstahdat! Peerahdijam, ta ari linu isstah-

daschanas sinā mehš eespehjam fazentees ar žitām tau- tom un tām nostahtees žeenigi blakus! Tas wairoš muhsu godu un pildis muhsu mākus!

Par dahrsā augļu derigu isleetoschānu.

III.

Lai muhsu dahrsā augli tiltu plaschatās aprindās ee- mehroti un eeženiti, tā mehš par teem waretum augsta- kas ženas žanemt, tad mums nopeetni jaewehro katra augļu sorte, kahdu apeeschanos ta prasa, kahdi ta skai- staka un gahrdata isnahltu. Žau pee isaudfinaschanas žoti žaruhpejas žemi pareisi kopjot un mehšlojot, bet ne- peeteel ar to ween, ka augli skaiti isaudfinati, ne, tee ari skaiti, wesele un gahrbi jaasgahda pahrdoschanai. Ko tas lihš, ka mums dahrsās ir isaugušas skaitatas ogas, tā awenes, žirski, žahnogas u. t. t. — tad tās uš pil- sehtu wedyot teel sabehrtas dšilds ihšds ratōds (wahgōds) kahdi tās paščas no žawa žmaguma jau ir žaspee- duschās un žaur wahgu kraitischānu žaschihduschās; tahdas ogas žaisdot par lehtim ženam, kamehr tee žanem aug- stakas ženas, kas žinajuschi ogas eelaht neleelds kurmi- schōds un kastes un tahdi gluschi weseles uš gaveem wah- geem, kas weegli schuhpojas atwest. Gihštai skaitai prežei ari nešad piržēju netruht, kamehr ar žabojato preži pah- dewežs nešin ko eežahkt, tā no tās waka tikt. Ari labi žinams, ka par skai- eem weseleem un gahrdeem ahboleem un bumbereem teel malfatas nešalihšfinami augstakas ženas, nekā par tahdeem, žan naw tikt laba isstata un gairšas, tadehť wifs nopeetni jaewehro, kahdi tee lai labaki isnahltu. Sewiškhi bumberei prasa wahrigu un ruhpižu apeeschanos, lai par teem waretu ougšas ženas dabuht. Bumberus jau ja nedriht, tā paradums, no koka krait, jo tahdi tee apdaušjušchees dabun melnus laukumus, un žaprotams, ka par tahdeem nemalfās augstas ženas, 30—40 lap. gabalā, tahdas malfā par skaitajiem weselejiem žranžijas bumbereem, kuri žoti eeženiti wifās pašauls malās. Bet ne jau gaisš un žeme ween žran- žijā tahdi, kas isdod tikt gahrdeus augtus, jo seelisti tur kricht swarā žranžiju ruhpižā apeeschanās ar žawem dahrsā augteem. Wini sin tos pareišā laika žahrigi no- nemt un derigi ar teem tahtal rihkotees. Bumberus ne- war tikt žigi pee kokeem turet, kamehr tee pilnigi nogata- wejušchees, tee žanonem tad, kad wimu sehlu žpižes žahť melnas palikt; bet tā tā bumberei tad weht žeeiti pee sa- reem turas un žaur to, ka tos rauj, teel norauti ari jau- nee augtu seebu dihtliškhi, kuri žoti žasargā, tad bumber- um wialabaki der no žareem nogreest ar schehrem un fa- likt weegli (ka tee nemas nedabun apdaušitees) ar miht- žām lapom islahids kurōds; pee tam tee žoleel puslihts mehšā weetā, tur lai nogatawetos, jo žaur to teel bumberei dandš gahrdati, nekā tad teem kauj koka pilnigi nogatawetees. Lai schahda bumberu pežhnogatawoschanās jo labi is- dotos, tad žranžijā ar teem mehš rihkotees tahdi: Wesešā kambari žeb pograba (kas ihšti ihšs, ar sehwele iškwehpinats un pežh tam labi iswehpinats) noklahj uš grehbas wilanūs lalatus, tad tur teel weegli ušliska weena kahria bumberu, kuras pahrežs atkal ar wilaneem lala- teem, tad nahť otra, trešča un žeturta kahria bumberu, bet žaprotams wifs katraš bumberu kahrias teel žegti wilani lalati; tahdā žahwollt tos atstahj trihs lihš žchetras nedetas, kura laika tee nogatawojas žewiškhi gahrbi. Widsderigatas preešch bumberu nogatawoschanās israhbjuschās tahdas sekkas atwiltmes, tā jau agrat mineju, kas widsderigatas preešch augļu usglabaschanas; tahdas atwiltmes teel islahitas ar wilaneem lalateem, wifs teem žalikti bumberei un atkal pohrežti ar lalateem. N. tā žitadi bumberei neteel tikt gahrbi, tā schahdi rihko- jotees, kad tos noleel mehšā weetā žarap wilaneem lala- teem. Šaprotams, ka lalateem wajaga buht žoti ihšri imajaleem un žewiškhi labi islahoteem, tā tee pežh aitu žweedreem neštū. Tahdā kambari, kur augti žalikti, ari nedriht buht nekahdas žitas leetas, no kuras kahda ne- buht žmala isželtos, tā kahposti, žaknes u. t. t. Kad bum- beeri tahdi wilands lalats nogatawejušchees, pežh žrim lihš žchetrām nedetam, tad žranžijā tos eeitin smalkōds mihtgōds žihda papirds un eepalā apmehram puspuhra leelās kastes, kas talhtas no plahneem dehteem, bet tahda koka, kas naw žwekains. Kad kaste gliht pilna peepakata, tad wahku usnaglo wirsū un kahti ar augteem isšuhja pahrdoschanai. žranžiju ruhpižā apeeschanās ar augteem bagatigi atmahšajas. Ari mums wajadsetu bumbereem peegreest leelatu wchribu, nekā tas lihš žchim notizis; wismas ar tahdeem, kas leeli, skaiti isaugušchi, wajadsetu pežh žranžiju parauga rihkotees. Un naw jabaidas, ka mums nebuhtu lohu panahltumu. Ari muhsu puhles ba- gatigi atmahšatos. — Ko žiti wat, to taitchu ari mehš waretim.

Taschās ahbolu sortes, kas nežit žigi neštahw, tomehť žaur ruhpižu nonemischānu un usglabaschōnu derigā weetā eespehjamš wairak mehšchūs skaitiūs, gahrdeus un wese- lus usglabat. Labi glaseids wahju pōdōs usglabajas ahbolu wifu žemu žoti labi, podi tikt žeeiti žanošeen ar

puhšti tā tā gaisš neteel kahrt un žanošeel tahdā weetā, kur armeem weenada žitumu, 10 gradu pežh želšija. Ah- bolu, kuras pōdōs faleel ari labi žaapstata, ka tee buhtu gluschi wesele, tad tee ari drošchi wesele un gahrbi nostah- wōds lihšs pawasaram. Lai nu ar' weht tā ar wahriga- kajām ahbolu sortem, kad naw derigas weetas, kur tos usglabat, tad tee jau rudeni žapahrdod, bet žeeetos žeeemas ahbolus nu gan nekahdi newajadsetu tikt agri tirtgū weht, tā to mehšs darit, kahdi tee žaahdod par smeella nauđu, tadehť ka ir negahrbi. Seemas ahbolu taitchu weht tikt septembra beigās nahť gatami un jau augusta žahltumā tos deesgan rešom uš tirtgus! Seemas ahbolu ari nebuht neprasa tikt wahrigu usglabaschānu, tā žitas ahbolu sortes. Seemas ahbolus war tuhtin ka nonem, žapatat jau preešch isšuhišchanas derigās kastes waj mužinas (bet tiktai ne no tah- da koka, kas žwekains, jo žaur to ahbolu žandē labo garšchu) kuras apmehram 1 puhru leelas. Ari žeeemos ahbolu naw no koka žakrata, bet ruhpiži ar rošam žanonem, lai neda- butu bruhžes. Preešch augļu nonemischānas, tā jau minets, žoiwehšas skaidra žauls deeno, mužinas waj kōstes war jau nolikt žagatawotas dahrsā, kur ahbolus nonem, dibinā tam ja-eklahj kahria kolwiltas wates, tad war list augtus gliht žitu pee žita, kamehr trauts pilus, tad wahrlahť atkal ar wates kahriu un beidžot uššit wahku wirsū, trautam wajaga arweem buht tikt pilnam, ka augli lai newahšajas, kahdi tee war apdaušitees. Kad wifs kahrigi padarišs, skaiti un tiktai ihšti wesele augli eepatati un mužinas waj kastes žeeiti ašnagōtas, tad tās weegli uš nešawam war ašnešt uš kchit, waj kōhdu kambari un tur nolikt uš ahbolina. Kad žahť jau žalt, tad wajaga ahbolu trautus pahrežti ar bešaku kahriu ahbolina, lai augli nešafaltu. Tahdi žeeetos žeeemos ahbo- lus war usglabat lihšs pawasaram žoti labus. Un pa- wajari par teem žanems labu nauđu. Pahrdoschanai tos war nowest tāpat tā jau rudeni žalikti, bes kahda eepa- laschānos materiala, turpretim, ja tahku buhtu žahšhta, tā tā newar drošchš buht, ka tee netiks žipri kraitii, tad ir derigaki, ka ahbolus inem laulā un tos eeleel weht eelch kahda eepalajama materiala, tā žmilim, kol- wiltas wates, žlijam u. t. t. Par widsderigato augļu eepalajamo materialu israhbjiees smalki žagruhts žuturs, ar to rihšojas tahdi, ka to apber augteem widslahret, lai tee žahwetu žukurā eelchā un tahdi wedyot newaretu apdaušitees. Žukurā ari augli uškuras widsgharhaki, bet tā tā schis eepalajamais materials isnahť par dahrgu, tad to mehšs leetot reti, tiktai pee widsmalkajiem galba aug- teem. Diris žoti derigs eepalajamais materials ir kol- wiltas wate, bet tā tā ari tas jau isnahť dahrgi, tad widsmalk mehšs leetot žlijas, ari rudši, žweešchi, liniehšlas israhbjuschēes tā derigs eepalajams materials, tiktai ne žalmi, tā jau to agrat ašrahbjiju. Kad pats nowed uš tirtgu augtus pahrdot, tad jau war newt par eepalajamo materialu, kas nu kuras labaki isnahť, žlijas, rudšus waj žweešchus, jo tad tee ne-eeť pašušchānā. Kad augli pah- doti, tad war tahdā gadijeenā eepalajamo materialu pa- turet, bet turpretim kad ar wifām katem waj mužinam augtus nodod tirtgotajam, waj žuhja augtus uš tahtalam pilsehtam, tad widseteizawaki tos eeiht žihda wopirds un tahdi tos gliht eepatati kastes, kahdi tee žoti labi us- glabajas, widsstahkti isstatas un piržeeem wialabaki pa- tihť. Tahdi mehšs žuhit ašsemneeti augtus, un mums ari widsderigaki turetees pee tahda eepalajama materiala — žihda papirem. Žit dahrgi ari tee nemas nešmahšā, jo par apmehram 15—20 lapeikam peeriks, ko puhru ahbolu eeiht — un išo masumu isdewumu nedrihtim schehlot, jo glihtais eepalajams bagatigi atmahšajas. Kōtris žlatis pežh to, kas skaiti isstatas; pee prežes glihtuma laweikas žaupot, rubšus isšaidis mehšā, tadehť žarihšojas traktisti un ar labu žanagu.

No eelischemes.

a) Waldibas leetas.

Tautas apgaismoschanas ministrija, tā „Now. Brem.“ žimo, isšaiduse jaunus ešaminasijas nosajijumus realskolam.

Widsemes gubernas waldes šimmetaju nodala par darweschā weetas isšilditaju apšiprinats Dminstis. (W. G. A.)

Widsemes gubernas waldes kanželisi Potats, Sokolows un tāpat žijis polizijas kanželisi Stahts un polizijas nowada usraugs Grijans paaughtinati par kole- žiju registratoreem.

Kuršemes gubernas žemneeku leetu sekretars Schi- lows paaughtinats par koležiju sekretaru.

Želgawas pasta-telegrafa kantora VI. šchiras eere- nis Urbanowičšs uš pašča luhgumu atlaisis no amata, un tānt pat kantort par VI. šchiras eeređni eezeltš Bene. (W. W.)

Žeepajas pasta-telegrafa kantori par IV. šchiras ee- redni eezeltš Rigas pasta-telegrafa kantora V. šchiras ee- rednis Gofens. (W. W.)

b) Baltijas notikumi.

Widsemes landrahtu koleģijas statistika komiteja, tā „Red. Žtg.“ žimo, nobomajuse isdot kahdu rakti par kwo tu žemes fastahwu un isleetoschanu. Žautajumu listes jau isšuhitatas wiseem muishču ihpašchee- keem. — Žit mums žinoms, tā „Dina-Žtg.“ peehšmē, tad muishchēeziba žagatawojas uš ihša pahrlkata isdo- schānu par kwo tu žemi. — Aleksanders Tobiens šrahda- jot pee kōhda leelaka darba: „Die Agrargefehgebung Dvolands im 19. Jahrhundert“ (Widsemes 19. gadu žim- tena agraristikumi), kura ari plaschi buhšhot apstatis žnotu žemes žautajums.

No Jaun-Bilderlineem. Nešen, 7. augustā. pul- sten 8 wakarā (II. linijā) Adamšona kundšes dšhwollt is- žehlas ugunšgrehts, kuru ar J. Straumes kunga palih- dšibu gan aštrumā noslahpejo, bet kahda 80 gabus weja žeeema apdeguše. Saudežumi mantas žinā nešeeši.

No Wej-Bilderlineem. 3. augustā pusuda D. L. 20 gabus wežā meita, kura preešch žahneem nosaguše kahdeem kungeem 17 rbt. un togad pate isšajijuse, ka esot gan nauđa panehmuse. Winas wežaki to tapež breš- nigi žituschī. Žannawa aš baileem pašudusi. Pogasta preešch- neekš jau bija žasinojis laudis, žuduschās wellešchānas noluhšā, kad dabuja žinat, ka ta atrakta mehšā. — 5. au- gustā A. Žišhermona kundšei noštata 3 gabus wežā me- tene. Pežh ašrehta isšajijuma waina bištama.

Walfas pilsehtas eeređnu palihdšibas kafes statutus eelšcheeru ministris 9. augustā apšiprinajis.

Walfas un Walmeeras apkahrtne ušlischuschī wairak wiski, no kureem, tā „D. Žtg.“ žimo, diwi togad ašlischuschī uš Trilates apgabalu, kur tee žemtojeem pa- darot leelu skahdi. Augustā beigās kahds mehšchungs sa- rihšohot leelas wistu medibas.

No Walfas. Pee dšelšezeta žražijas, tiktai 70 ahs no tās aštatu, tā „Walf. Anz.“ žimo, buhwešhot diwus leelus peirelejas referwōarus (paglabatāwās), 27% pehdu garus un 8 1/2 pehdu žaurmehrā.

No Chrgleem. Pežh ilgata laika 30. julijā muhsu žabdaribas beedriba isrihloja teatri. Žrahbjija D. Schwenka „Žepni laudis“. Akteri, isnemot dāšchus žh- kumus, žawas žomas žehloja deesgan labi. Atlikums no- wehšis žkolas bibliotetas papildinaschanai. Teatrim se- loja weešbas wakers.

Weetalwas žasnija, tā mums žimo, 3. septembri Gidula ždse ar pašihnamās solo dšerdatajas Brauera ždies un Weetalwas labdaribas beedribas žauktā žora laipnu peedališchānos, isrihšos garigu koncertu. Brauera dšim. Martinson) kundšes wahrežs ween jau apšola dandš ko, tapežh war drošchi žazit, ka minētā deenā Weetalwā ža- gaidams žreem isrihšojums. Labatās žeknes!

No Weetalwas-Odsenas. 18. julijā šchejeekš weeneeku pulks nošehma atmešt pašahwōchjo weentihšhigo noboktu isbalischanas kahribu, bet schkirot noboktu ma- šotajus pežh weselebas, mantas un peinas žahwollā. — Nakti no 19. uš 20. juliju šchejeekš „Weschaku“ mahšas šaimneekam „medus kahrišchi“ isnahpuschī diwi žropus bišchu. (D. L.)

No Wahlupes (Aulšnes draubš). Želabs jau žen pawadišs, žoutro pawasaras un wataras putniņu koncerti aplūšuschī, labibas drumas peenem kafa apgehrtā weetā dšelieni bahlu — un daba nopeetnatu isstata. — Ruhpi- gais Watju žemturis druhmi ušlata žawas labibas dru- wa, un lai gan wataraja sehja apšola peeteekochju rāschu, tomehť wina sehja ir nopeetna, jo is wina žuhim pa- žetas nopuhtas, kur gan lai žanem nauđinu, ar ko ži no- lihšfinom dšimlungam, tā ari wifās žitas malfaschanas, pateš žrahti, žrehti atkal nahšees žauri tikt. Rudu leelakai dānai nepeetiks pat pašču ušturai un linischi, muhsu galwenatek nauđas deweji mas malfā, pateš be- digi ušlatis muhi laušajimeeku ruhpiju pilnās sehjas, gan mehš žaupam, gan žentigi šrahdajam, bet ar nauđu tā newaram tā newaram žauri žpeestees. B. la hš ma.

Žeelwahrdes labdaribas beedriba 27. augustā atkal noturēs žautajumu isšahdrošchānas wakarū. Pažah- jušchā žautajumu isšahdrošchānas wakarā, 6. augustā poli- teknišas žudents Rodes žgs turpinaja žawu interešanto preešchnešumu par pašchusturas žihnu dabā; pežh tam Schagatas žgs it žilti runaja par žonjuma beedribam, eeteikdams ari Žeelwahrdē nobidinat žonsumeikatu žunatajs ari žarap žitu ašrahbjija, ka par žemtohibas uš- plaušchōnu jo nahšigi gahdajot un ruhpejotees tā dehwē- tās „žanūs“ šrahwas laikraksti žawās želās alāsch pašneegdami nopeetnus raktus par žemtohibu, loptohibu u. t. t., kamehr tā dehweto „wežajo“ lapās pežh tahdām leetam tikt lab tā gluschi par wetti žaimleelotees. — 4. augustā nōdega mehšcharga „Stuga“ rija. —

Wey-Ralfnawas „Džoltalna“ žrunteekam A. Wesh- sehnam nešen nōdega laidars un kchis, pee žam ari ža- deguschī 84 lopi, aitas, žuhlas un dāšchās žitas mantas. Weterupē, tā „Rigas žasnijas lapa“ žimo, 6. augustā par mahžitaju eemeštš Stultes un Bārnilawas mahžitāš žahnis Stamers.

Krapes samstarpējas un apsdrošināšanas be-
dribas statūts eelschleutu ministriis apstiprinājis.

(B. G. A.)

No Jursewas. Weeteja Jgaunu semtopibas be-
driba noturejuse 6. augusta sapulzi, kurā peespeeduschi
ilggabejo preelschneelu J. Tūlku atsojitees no amata,
tapeh3 ka tas rihlojees patmarigi. Weedriba eewehlejuse
few par preelschneelu Kerijas muischas ihpafschneelu
Wāchneru (Jgaunis). Ari ziti komitejas lozetti ir kreemi
leetprateji — semtopji. Schai sapulze estahjusees leela
daka jaunu beedru. N. L.

Kurfemes krons meschlungu jautajuma leeta
amisei „D. B'g.“ sino is Peterburgas schahdi: Jau fenat
wairakshri eekustinatais jautajums par krons mesch-
lungu algofchanu un to ischinam teel togad nopeetni pah-
baudis. Zitur kreewija krons meschlungi bes winu lee-
toschana atdotas semes (libds 30 deserinam) un finamas
dats no pahrdoto meschu eenehnumeem (5 proz.) wehl
dabun zeetu algu, bet kurfeme wehl pastahw wezu weja
algofchanas lahribo, kura peh3 meschfargu klāuschu atzē-
schanas tilai pa dala saudejuse sawu bijuscho raksturu.
Meschlungu muischas ir leelas: 100 libds 200 pūhra we-
tu leelas, nereti pat wehl leelatas. Scho semi agral ap-
strahdaja meschfargi. Ar scho klāuschu atzēschauu mesch-
lungu muischās no meschfargu pūses pasirahdā amos
darbus — klāuschs pahrmehria nauda, kura tagad
meschfargeem jamatsā sawem meschlungeem, nestatotees
us sawem deenata peenahlumeeem. Schis krons meschfargu
maksachanas ir kreemi ween austatas, netai kaiminu
krons semneeku maksachanas — ismaksas naudas. Mesch-
lungu muischu seme nu meschlungeem ja-apstrahda ar al-
gateem strahdneekem, waj ari jaisno nā, jo wineem pascheem
amata darischanam arween peenemotees heeschi ween paw-
sam nam eespehjams nodardotees ar fainmeezibu. Schahdu
apstahlu selas ir, ka meschlungi nebaht newar libdsigi ziteem
eerebneem zereit terminā dabut sawu algu meschfargi, turu no-
dolti isnah3 par leeteem, nespehdami lahriigi maksat paleel
parada u. t. t. — Tapeh3 nodomats Kurfemes meschlungu
algu iat notahrtot ka Geksch-kreewija. Meschlungu mui-
schas turpmal buh3schot til 30 deserinu leelas. Mesch-
fargu stahwollis tiks3schot uslabots. Wini
dabus3schot waj nu zeeschu algu un druska dahra seme, jeb
ari blasus sawai algai ari us nomas klābi sawu togadejo
semit, kura nereti libds 50 pūhra westu leela. Notahrtots
tikschot ari krons meschlungu ischinu jautajums. Kamehr
ziur meschlungi eedaliti trijas schiras, tamehr kurfeme
tahda eedalijuma nam un meschlungi kurfeme tapeh3 pajē-
tas tilai libds tai ischinai, tahda treschās schiras mesch-
fargeem fainneefama. Meschlungi turpmal zetu naudu
un pensijas leelumu dabus3schot peh3 winu ischinu aug-
stuma.

Jelgawas pilsehtas scha gada eenehnumi, ka
„R. G. A.“ sino, apreshkinati us 225,216 rbl. 72 kap. un
isbewumi us 221,850 rbl. 66 kap. — Pilsehtas kapitāls
esot 135,683 rbl. 94 kap. leels, kamehr paradu esot
187,346 rbl. — Wiswairat pilsehta esot parada kurfemes
kreditbeedribai.

No Greeses. Schoreis grihu teilt lahds wahrdns
par scha gada, schejeenā un tah3 aptainē isbaudfinato
„leelo Greeses tirgu“. Tirgus weeta atronas pee Wentas
un Wadaktēs upju fateru krasteem, netahtu no Jelgawas
meestina. Daudis sche sabrauz no malu malam; leelata
daka Leischu. Galwenā loma sche ir Schidru un Ischiganu
rolās. Preischu bija daudis, bet winas weenlahr3schas,
daudis, ja stipras un fainmeezibai noderigas. Sewischu
wehribu preegresa Beebaldseni ar saweem labeeem un fmal-
keem audekleem, kurus schejeeneeschi lahproht pehr3; wini
gribeja par saweem raschojumeem itai wehreneu maksu,
lahab ari labi weizās. Schehl tiloi, ka wini neapzeemo
ari Uzges, Eeres un dachus zitus schejeenes leelos gada
tirgus. Ari reibinataju dshreenu telschu netruhta, kurās
arween lab3 pulzinsch ihghimjās. Waj gan newaretu par
„noswikoto“ naudu eegahdatees kaut ko labu un noderigu?
Seelata daka sche sapulst3 gahjeju kaudis, kwei sawas
geuhti eewah3schas artawas sche neleetigi isleeto. Pateesi
noschelojami.

Ehdamo leetu weikalu bija mifsums, bet sche eeweh-
rojami weenigi, isnemot pahra, zaur sawu taustamo netih-
ribu. Waise un defas wezas, noputejuschas; paschi pah-
deweji notihri tā —! Pateesi, jau usstatot ween, apschē-
binaja drosmi. Deenu wehlat fotiku dachus minetos
weikalneelus us mahjam zekojot; waijoju: „kā weizees?“
— „Boplahni“. Peerahbijums, ka, ja eegaometu tihribu,
tah ari peina buhu labata. — Lopus pirka par mehre-
nām jenam. — Lais3 bija nepanesami taksis, upju eeleiā
pat sneed3as libds + 40° R. Peereedseju pat, ka zuh3a
maisa eebah3ta, bija nobeigusees. Balaganu bija pah-
pūnam. No ween tu wari schai sinā eebumatees, tah
sche bija atronams. Balaganischifeem bija branga peina.
Sewischu wilzeju ah3iti bija atrah3is lahds „busejshits“,
kusch sawas Trimpus tel3s otrā puse bija eewetojis „de-
jas lahli“, tur par 5 kap, pee lweezijas un spebejas
tairu mufkas wareja islehtees libds seles noput. Un tā
bija schi eelais pahrpildita! Ar, prahtā, nah3 jel mah-

jās! Newojaga jau sewischki peemivet, ka netruhta ari
wisadu sagtu un tamlihdigu nebehdneelu. Ja nu galu
galā jautojam, lahāb tad kaimini til leeliski zeena schahds
preel3s, tad atbilde ir isja: isghitib3s trubhums. Ze-
reem, ka nah3oinē jel drustu wairat man3am jenscha-
nos peh3 winas, tad ari schahdi preeki mafinajees.

Grzs.

No Leepajas. Mufsu teatris, kas arween zentees
darit schejeenes publikai pasihstamus paschu rakšneelu
jaunatos raschojumus, zaur ko tas ari eegwis publikas
wispahreju zeentibu un eewehribu un tā tad ari war
latru gadu sawus rchlinus isleht ar deefgan eewehrojumu
atilikumu, kas nah3 zaur to, ka teatra waditaji prot selot
laila garām. — Tagad aikal mufsu zentigeer akteeri sa-
gatawojas, eestudebami diwas jo eewehrojamas lugas,
tas ir mufsu apdahminatās rakšneezes Apofijas jaunato
dramu „Neaisneeg3s mehrl3s“, un dramatisko fantah3ju
„Magana“. Preeisch abām lugām Rīgas teatra delora-
ziju krahfotajs Millers gatawo jaunās delorazijas. Preeisch
„Magana“ wehl sewischki jaunū kostimi teel gatamoti.

Pirmā luga wehl netur nam israhdita, tā tad aikal pee
mums ta pirmo reis pahrh3isees us skatuwees. Israhdes
buh3 scha mehnescha 20. un 27. deenās. Preeisch abu
lugu israhdear, tā wees3, usajināis peedaltiees schejeenes
publikas wispahrigu zeentibu eegumuschais akteeris Karlis
Brihwneela lgs. is Rīgas, kur3ch ari wadis mine3as is-
rahdes. Kā isird, tad Brihwneela lgs. jau defaito reisu
schejeenes teatrl weesofees, ta jau ir gaischa'ā leeziba, ka
misch mufsheem nah3sch wees3, tā retis lahds zits.
Wisu eewehrojot jazer, ka publikas peedaltichanās buh3
leelista. J.

Randawas scha gada eenehnumi un isbewumi apresh-
kinati 1517 rbl. 20 kap.; Durbes — 990 rbl. 80 kap.
un Sabiles — 740 rbl. 17 kap.

c) No zitam Kreewijas pusem.

No Peterburgas us Petrosawodsku (pee Dnega
esera) nolemus buhmet dsels3zetu.

Par Peterburgā dibinamā seeweschu mediziniškā
instituta direktoru, ka telegrafs sino, eezelts doktors Anrep3.

Kreewijas jaunawas uszih3igi zenschas peh3 aug-
stakas isghitib3as. Kreewija tas winam peh3 mediziniškā
instituta sehghschanas Peterburgā, wair3 nebija eespehjams
(kā jau zeem. lasitajeeem finams, tad seeweschu mediziniško
institutu Peterburgā atkal atwehrs) un tapeh3 tās dewās
us ahrjemem, us Wah3ijas, Franzijas, bet it ihpafchi us
Schweizijas augustitolam. Bernas uniwersitatē (Schweizija)
ween pehdejo dimu pusgadu laikā septinas Kreewijas se-
weetes eegumuschas ahrstneezibas doktora diplomus. Ta
ir labākā leeziba par Kreewijas seeweschu uszih3ibu un
isfuribu zihā deht goifmas. Ari lahda Latwju jaunama
schimbrihscham stude Franzija ahrstneezibu. Kaut tahdu
jaunawu stais drihsunā fimitah3rtigi pawairotos!

Semtopibas ministrija, ka „Grafch.“ sino, schim-
lrihscham apspreechot jautajumu atteezochos us fodeem
par mescha posthumeem. Libdschinejais seds israh3isees
par nepeeteelochu, tapeh3 pahrunajot, waj nebuhtot pe-
spreechams zeetuma seds un pot dach3 spaidu darbi
meschfainmeezibas sinā.

Walispodomē drihsunā apspreebischot jautajumu
par tautkolotaju (tahdu, kas strahda pee ministrijas sko-
lam) pnh3jas lajes dibināschanu.

Kā „Now. Wrem.“ sino, tad nodomats atlah3
ihpafchu tirdsneezibas tugueezibas un lugu
buh3weezibas departamentu.

Finantschu ministrija noleh3muse drihsunā kal-
jannus pustapeitas un ween zeturdal kapeitas leelus nau-
das gabalus, kuru truh3ums esot stipri ween nomanams.

Eelschleutu ministriis, ka Peterburgas laikraksti
sino, pasinojis gubernatoreem zaur zirkularu, ka us zensu-
res ustawa 178. panta pamata oislegis us eklam, laustu-
weem un zitam atlah3iam weetam pahrdot seloscho gariga
satura grahmatu: „Сборникъ духовныхъ стихотвореній
для христіанъ еванг.-лютер. вѣроисповѣданія“ (Se-
woforo:el 1892. g. S. M. Wuhna tipografija; Awra-
chowa isbewums). Aislegis ari scho grahmatu isneh3at un
tahdejadi pahrdot kolportereem.

Waldivas krah3lases scha gada 1. junija us 1,746,309
grahmatinam pawisam bijuschi nogulditi 350,125,989 rbl.;
tā tad 39,277,794 rbl. wairat, netai pehrn tani pat laikā.
Krah3lasi stais, kur3ch bijis 3388, pawairojees par 189
krah3laseem.

Wastawas pilsehtas walde ihpafcha komisija,
ka telegrafs sino, us kronschanas iswehteem jau eejah3use
sawu darbibu.

Baltijas-Melnās jubras kanalis buh3schot 1600
werstu gar3ch, 25 pehdas dšisch, 195 pehdas plāis wir3u
un 105 pehdas plāis apah3chā. Winsch maksaschot 200
milj. rbl. un buh3schot 5 gabds gatams. Tad no Rīgas
pa jaunū kanali — pa Daugawu us Beresinu un Daepri
war3 ar lugi aistrankt us Melno juhru.

Wolgas un Donas upes nodomats saweeenot ar
kanali.

No Plestawas. Plestawas Mehreeku stola pilnu
kursu beid3a (praktiskee darbi beid3ās tilai 31. jul.) ar
nosautumu primatis mehreeks (важныя работы) se-
l oschee Latweeschi: R. Preis3s no Stufmaneeem, A. Sledde
no Wez-Beebalgas, J. Lafats no Rīgas, R. Birgals no
Limbascheem un J. Walobis no Jelgawas. Schis ir pir-
mais gabds, kura til daud3 Latweeschu jauneku schini ee-
shahde kursu nobeid3a. Jounajeem kandidateem us pirmo
kursu schogad eskamenti sah3tees 25. augustā. Lahguma
rakstu ar wajadscheem dokumenteeem war eesneegt libds
24. augustam. (B. W.)

Is Rijeawas telegrafs sino, ka tur us twailona „Atu-
mona“ pahrsprohd3is taitis, pee lam 30 zilweki eemainoti,
weens nohwigi. Wairat zilweki nostih3uschji.

Ischmi-Nowgoroda nohtoschā gadā pa istahdes
laiku ari noturechot ruh3neezibas foelmu (kongresu), kura
nah3schot apspreechana: fabriku ruh3neeziba, mah3rah3-
neeziba, tirdsneeziba, finansas, scitkimes zeti un strahd-
neeku buh3chanas.

Par Odesas pilsehtas galwu eewehlets Odesas uni-
wersitates kohrejeais profesors Pigin3, kur3ch pee tam ari
wehl paleel tāpat ka libds schim par profesoru.

Warschawas anises atlah3ta schohdu sawadu atga-
bijumu. Peh3 itgas flimibas neseen nomira Wofa Kanew-
stojas muischas ihpafschneels Solek3is. Ush3 apgehrba
un eegulbija sabrka weesu istahde. Treschā deenā us ap-
bedischanu Wofa-Kanewstajā eeradās daud3 kaiminu un
gaidija tilai us garidneela albraukschanu. Preeeschi not-
tia tas ahrlah3rtigs: ehdamistahā sapulzesjusees weesi un
moh3stahdis sah3la breefmigi blaut, street zitas istahās,
pagih3t u. t. t. Wispahrejo isruh3ichanos un jukas sa-
zehla miruschais mah3steh3ms zaur sawu eeraschanos dsh-
wajo starpā. Winsch bija libka bah3lumā un tani pat
uswalā, ar kuru tas bija sah3ka eelitis. Nedseidams, ka
wif3 no wina mula un ehdamistahā palika tilai dach3as
pagih3buschas seeweetes, winsch dewās us preeischstabu un
no tureenes us trepem. Taisni tani azumirski peebrauja
garid3neeks. Rutscheeris, redseidams sawu miruschu lungu
us trepenti stahwam, kkegdams un waimanadams dewās
us stali un garid3neeks, is rateem isseh3is, sah3la staitit
pah3tarus. Wej usrah3sibas pamestee sirgi, zaur latscheera
kleeigichanu isbaititi, dewās par ishrumu us meschu un
saspah3rdija ratus drupatās, ari weens sirgs stipri eewai-
nojās. Pa tam domatais mironis, tilko paspehdams
lah33s nosahweit, luh33a garid3neeku, lai winu wedot gu-
lamistahā gulā. — „Man ir nelabi, toi nelabi,“ —
winsch teiza. — „nemas nesinu, kas man laich, kur esmu
bijis eeklod3is“. Garid3neeks, no bailēm atseh3dees, winu
eemeda gulumistahā. Peh3 tam lita atfaut ahrstu. Is-
rah3bijās, ka flimneekam bija usnah3is letargis3s meegs,
no kura pamodees winsch bija islohpis is sabrka un ka
pusnejamahā sah3is staigat pa istaham, wisur fah3eldams
isbaities. War eedomatees seemas un beh3nu preehu, kad
miruschais attal bija atdshwojees. Salesta stahwollis
gan wehl nopeetns, bet peh3 ahrsta aisinuma, breefmas
winam wair3 nedraudot. (Grafch.)

No Poneweschas raksta Peterburgas „Herolds“,
ka lahdu deenu diwas jaunawas gar pilsehtu pastaiga-
damās tah3umā isdshruschas sawadu ruh3schanu, it ka gows
mauroschanu lopu kautuwē. Winas eet troksnim tuwal
un ishdird is zuh3u kuh3 leitiski fouzam: „Zilweki,
gloh3heet mani!“ Winas atdara durwis. Breefmigs
stais. Us meh3lu ischupas ar us muguras safeetām
roklam, kreellinā, un wehl pee seenas tā peeh3deits, tā
newar peezeltees, atrodas lahds wih3s, kuram dunduri,
mufschas un odi wisaplah3rt lidoja un duh3a ween til.
Meitenes wifu pasinoja polizijai, kura leetu ismeklejet
atrada, ka wahrdsmatais wih3s ir lahds senneeks Mar-
tinsch Latonafs, kuru jau ta seewa pat no piemās laulibas
deenas breefmigi doufijuse un spih3stinajuse. Wina to
panehmuse libds us Poneweschu, teildamās braukt us gada
tirgu, un to atstah3use lahda tās pasihstama namā.
Seewas pasihstama deh3li, sazidami, ka Latonafs traks, to
sah3eh3uschji, eemetuschji zuh3tuh3ti un aplaistijuschji or uhdeni.
Dert tam dots lahds ruh3ts dshreens. Latonafs alafsch
dauhtis un aplaistis ar aultu uhdeni. Winsch tagad
atwah3binats, bet ta seewa ar tās palih3geem fah3ti pee
atbildibas.

Rafanas gubernas Daischewas aprink3 ir lahda
sah3d3cha Satejewska jeb Grunwubedre, pee kuras atrodas
mafinsch eferinsch, kweam aplah3rt til lah3das 300 ahs.
No scha eferina sah3d3cha netai uhdeni. Te peepeschji scha
gada 20. julija wakarā atskan breefmigi rih3beeni un dah-
deeni, seme trih3 un dah3d, it ka tās pamatu pamati buhtu
satrih3jinati. Troksnis aplust, un tas notizis! Mafais
eferinsch eegrimis lah3das 14 ahs distaki un wina dšimms
tā paleelmajees, ka pat pee 40 asu garas wirwes peeseenot
puspuda smagu alment un to laich3ot eserā — ne-efot aif-
sneeg3s ta dibens. Agral eferinsch bijis til 4 arschinas
dšisch. Bet tagad tas ir waj ishrais besdibens un uhdens
winā breefmigi mutulojot us rimā greefdamees. Esera
krait3 pamāsam eebuh3lot un jau sneed3otees gandrih3 libds
pah3chaj sah3d3chaj, kura draud eegrimt eserā.

No Riģas.

Wina ekfelenze Widsemes gubernators general-leitantis M. A. Sinowjew 8. augustā aizbrauca uz Peterburgu un gubernas pārvaldību pa savu prombušchānas laiku nodēva Widsemes kamera(waldes pārvaldneekam, ištēnam walstēpadomneekam kambarklungam *Манш оф'ам*.

Par mahkšlas aushanas kūrseem. Daudz muhsu seltēnites ir toti tšchallas audejinas, kas tur nebūht ween kahdus jaunus musturus dabudamas tos zenschas palat isauht un toti nošehrojas, kad ar wisām pūhlem daudfreis neishodas tā wehšas, jo nekātru mušturi war weentahrschās austawās un sewiškli bej praktiškā eerahdi-juma isauht — seltēnites tapehž toti wehšas, kaut buhtu kahds, kas tām eerahditu, tā mahkšligalus musturus isauht. Tagad nu seltēnitem šchāi finā war islēhdset mahkšlas aushanas kūrši, kuras nahkšochā mehneši farihtos ari Riģā, (lēhd) šchim tahdi aushanas kūrši tila Zurbewā [Zurbatā] notureti), tad seltēnites warēs mahžitees isauht daščadus mahkšligus audumus, stāistus tepdekus, preešk-larus, galbautus, tā ari wisadus bušklinus un kleitu drehbes, preešk kahdeem Latwju seltēnes wairat interese-jas, nelā preešk kotwilnas audumeem, bet ari kotwilnas audumi ir tahdi, tā tās tos labprahht mahžitees.

Peedalischānās pee mahkšlas aushanas kūrša maksā 16 rublus, kūršs welkas divi un pus mehnešcha, latrai balibneezei, skol-neezei, wajaga pašchāi sawas austawas, kuras zaur skolotajam tiks pastelētas is Somijas un is malkā, peesuhitichānas maksu lēhdseelaitot un ar wiseem peederumeem, tā nihtim u. t. t. ap 25 rubleem. Šchis austawas — stelles saprotams paleel skolneezes pašchās ihpaščhums, tāpat tā audumi, kūr pa kūrša laiku tiks isfrahdati. Ko katra buhs pašchā-dajusi to ta warēs uš mahju weht; saprotams, ka tahdi materials, dšijas preešk audumeem japiel skolneezem pašchām. Kotwilnas dšijas warēs skolneezes apghdat ar skolotaju palēhdšību, tas ir aifrahdijsimeem, kur tās pirkē, kahdas preešk kura mustura wajadšigās. Turpretim, ja seltēnitem mahžās jau buhtu wilanas dšijas preešk wad-malas waj puswilana auduma sawehrpētas, tad tās war panemt lēhdē, ko wilanus bušklinus waj kleitu drehbes noauht. Aushanas kūršs atlahs, ja 25 skolneezes buhs peeteiškchās, jo labati ja wehl wairat peeteitkos, jo tad mahžibas maksā par kūršu tiktu pašeminata. Kas wehšas redset musturus, tahdi mahkšlas aushanas kūršs tiks mahžiti, tas war tos apstāiti (katrā darba deenā, kad weikali naw flehgti (Riģā Peldu eelā (Плавучая яма, Schwimmstraße) Nr. 23, Jaunapu beedribas (Jungfrauen-Berein) rotdarbu weikalā. Turpat ari war peeteitees uš mahkšlas aushanas kūrseem. Peeteizotees katrai skolneezei ja-eemalā mahžibas naudas wismas 10 rbf., pahrejos (6 rbf.) war mahkot wehšat. Ari Zeligawā pee Annas Stawehagenā jaunlundšes ruhpnēezibas skolā Palejas eelā Nr. 28 teel farihtoti mahkšlas aushanas kūrši, kur mahžiba, tā jau „M. W.“ agrati aifrahditē eesahšas 18. augustā. Peeteitees war no 14. augusta katra deenu no pulstien 12—2. No leela swara preešk lauzineezem, kad tahdi aushanas kūrši tik uš lauseem farihtoti, kur tām uštura masal ismaksatu, nelā pilsehtā, tā ari maksu par peedalischānās pee kūrseem waretu lehtaku nemt. Daščās muškchās gan nodomati tahdi kūrši farihtot. Lai šchur un tur uš lauseem tahdus aushanas kūr-šus waretu noturet, preešk tam wajaga ari skolotajas, kuru šchimbrihšcham wehl truhšt. Tadeht tšchallas jau-nawas, kuras pee aushanas jau ištē isweizigas un faprahhtigas israhdijschās, waretu, ja ween tām eespeh-jams isglēhtotees mahkšlas aushānā pamatigaki, lai waretu wehšat tā skolotajas darbotees, jadomā tā tās darbu arween atradis, jo Latwju seltēnes toti interesejas preešk stāistēem mahkšligeem audumeem un tapehž ari skolneekschu netrūhš. Weenā kūršā, diwōs un pus mehnešchōs ir daščās skolneezes eemahžijuschās toti daudš daščadus mahkšligus musturus isauht. Saprotams, ka tahdas seltē-nites, kuras jau ir weiklas audejas, eemahžitees daudš drihšal daščados musturus, nelā tahdas, kuras wehl naw ar aushānu nodarbojuschās.

Riģas Latw. beedribas namā 20. augustā (pulkst. 8 wat.) koncerts.

Pawafara beedribai 20. augustā (pulkst. 6 wat.) puku balē.

Riģas fuhrmanu palēhdē. beedribai 20. augustā (pulkst. 8 wat.) Karlewiga sahlē puku balē.

Riģas palēhdē. beedribai 20. augustā (pulkst. 1 pehž pusd.) Rastawas dahrsā buhs dahrsā flehgtichāna.

Sirgahdsiba. Kahds Riģas aprinka semneks, Adams Bibrinš, sinoja polizijai, ka minšch nakti uš 8. augustu pē Peterburgas šchōseju uš mahju brautdams uš wesuma bijis eemidšis. Usmodēes pamanijis, ka sirgē bijis isjubgāts un nosagts.

Cewainošchāna. Nakti uš 6. augustu Reweles eelā Nr. 92 maspilonis Martiņsch Sarinšch ar Prokofiju Sidorowu kaudamees, pehdejo cewainojo ar atnini galwā. Sidorowu nosuhitija uš stinniju.

Peepescha nahwe. 11. augustā Dinaburgs eelā, mahjas Nr. 7 pogalmā, peepeschi nomira 44 gadus wezais atwainatais saldats Michāils Krepins.

Delaines atgadijums. Strahdneeks Dawids Majors, strahdadams pee Dahrtas eelā Nr. 24 jaunbuhre-jama nama, 11. augustā zaur pašchā neusmanību nolēta no otra stahwa semē un cewainojo galwā, kadeht cewai-notais bija janowē uš stinniju.

Sahdsiba. Marija Seltin, kura dšihwo sawā wafar-nižā pee Rihschētera, sinoja polizijai, ka nakti uš 10. au-gustu is winas dšihwolkā pa wateju logu isfagti 900 rbf. staidras naudas, daščās eelšchējā aifnehmuna biketes, selta nauda un daščadi dokumenti, kopwehrtiškā par apm. 300 rbf. (R. P. P. A.)

Rugneeziba.

Sinas par Latweeschu kugeem. Alice, kapt. Wahls, 20. juliā isfahjis no Arlangefstas uš Jpswich. 4. augustā uš Elseneres reida lēkuschēes enkuri Jahnis un Familie. Latvija, kapt. Weidemans, no Riģas braut-dams, 2. augustā nonahjis Kronschtatē. Lotus, kapt. Kaljo, Rinuschen, kapt. Bagats, 22. juliā isfahjuschi no Arlangefstas uš Bridgewater, Canopus, kapt. Lahus, uš Liverpooli, un Otto, kapt. Martinsons, uš Sulli. Noah, kapt. Augusts, 5. aug. nonahjis Southamptonā, no Ar-langefstas sehgeledams. Johannes, kapt. Anfaks, no Blyth eedams, 6. aug. fahneedšis Calmar. Paul, kapt. Wikelsons, no Rantes uš austrumpušt brautdams, gahjis Jollston garam (22. aug.). Kursemneeks, kapt. Muz-neeks, no Arlangefstas isfeedams, 6. aug. nonahjis Poolē. Latava, kapt. Dsolinšch, 8. aug. atstahjis Grangemouth, uš Riģu nahldams. Golgatha, kapt. Kalninsch, 1. aug. nonahjis Trongsundā. Jupiter, kapt. Putna, 3. aug. is-fahjuschi no Kronschtatē uš Grangemouth. Mars, kapt. Skujinšch, eemem Blythē lahdiu uš Riģu. Christian, kapt. Janfons, zētā no Peterburgas uš Uleaborgu. Ka-trine, kapt. Jegers, 9. aug. atstahjis Neresagu, uš Peter-burgu dodamees. Livia, kapt. Bihtolinšch, 6. juliā Riģu atstahdams, 8. aug. nonahjis Poolē. Geschw. Damb-kaln, kapt. Bite, 4. aug. dewees zētā no Londo nas uš Riģu. (B. W.)

Par kugu apdroščinajumu premiju paugsti-naschānu. Wahžijas kugu apdroščinataji Hamburgā nodomajuschī paugstinat apdroščinajumu premijas koka juheas kugeem. Apdroščinataji esot eewehrojuschī, ka koka kugas pehdejšs gaddš, famehčā ar senateem laiteem, buh-wejot mas un talab jaunu koka kugu peenahkot mas klahht preešk apdroščinaschānas; turpretim jau senat buhweteē koka kugi teefot gadu pa gadam arween wairat nobraukti, zaur to zetotees wairat awarijas un wairojotees ari koka kuga bojā eeschāna. — Waretu peesihmet, ka premiju pa-ugstinaschāna buhtu warbuht weetā ahrsemēs, kur koka juheas kugus pateesi buhwē mas no jauna klahht; bet ne-pareesi buhs šcho rižibu isleetet pee muhsu kugeem, jo tā simans, pee mums wehl arween buhwē katra gadu jau-nus koka juheas kugus klahht. Apdroščinataju rižiba ahrsemēs it nopeetni mudinat mudina muhsu triju gubernu kugu ihpašchneelus turetees kopā un wiseem spehkeem we-žinat pee sewim fawstarpigu kugu apdrošči-naščānu, lai tiktu drihwi no ahrsemneeku augstām ap-droščinaschānas premijam. (B. W.)

No ahrsemem.

Wahžija. Wahžu agrareeschēem — leelgruntneekem toti nepatihš, ka zaur Kreemu-Wahžu tirdšneezibas lihgumu tila pašeminatas muiņas uš eewedamo Kreemu labību. Biniu ideals ir tik augstās aifardšibas muiņas, ka is-žitām semem tiklab wairš tā nēmaj nēwaretu Wahžijā ee-

west labību. Tad simans leelgruntneekem buhtu selta laiki, jo tee labības zenas waretu fahruhwet tik augstas, žil ween patihšas. Bet tā leelas, teem tomehr wehl wis-labati patihšu, ja pawisam aifsteegu eewest is Kreemijas un žitureenes labību. Wahžu leelgruntneeki tagad, ko domā, isdibinajuschī, ka Kreemu un Rumanu labība esot aplipuse ar daščadu lipigu slimību dihgkeem — bāžiteem. Kahds Rostokas profesors Heinrichs esot Wahžijā eewestšs Kreemu seemas rubšs masā fahjinā atrabis wairat tā pusmiljona (635,800) daščadu slimību dihgļu — bāžitu (bakteriju, mikrobu). Tapehž Wahžu waldbibas šwehts peenahšums esot aiffargat Wahšeeschu weselību un aifsteegt eewest Wahžijā Kreemu labību. „Fronfurter Zeitung“ to simodama peesihmē, ka leetprateji subrojoetes, ka Wahžu pašchu labība šchāi finā esot nēreti daudš silt-taka par nowafato Kreemu un žitu semju labību. Te nu bija! Tā tad agrareeschēem — leelgruntneekem atkal nēla!

Spanija. Spaneeschu waldbibas lapas alafsch simo par leeliskām Spaneeschu uswaram Kubas salā, lai gan daudfreis wehšat israhdas, ka simojumi waj nu nepateesi waj ari stipri pahēpshleti. Tā atkal teel simots par waro-nisku Emblagas aifstahwechānu zaur 18 Spaneeschēem pret 200 dumpineekem, pee kam 15 aifstahwetaji eewainoti Rā israhdas, tad Spaneeschēem pateesi pee Emblagas is-dewees sakaut dumpineekus un fahghstīt kahdu dumpineeku wadoni, kuru marschāls Martinešs Kampofs lizis noteesat uš nahwi. Bet Spaneeschu stahwolkis Kubas salā par spihiti wisām „spohschām“ uswaram nebūht now drošs, bet gan toti kritišk, ko leezina tas, ka Martinešs Kam-pofs pašahwigi peeprafā jaunus palihga pulkus is Span-ijas. Spanijas karaleene-pawaldone un mafais karalitis Alfonso XIII. nēsen apstātijuschī uš Kubu suhiamos kara pulkus, kuras pahwesta nunžis (submis) Kretonis pahwesta wahrdā šwehtijis, fahzidams, ka Deems buhšchot kaujā ar wineem un teem palihšeschot.

Bulgarija. Apstahkli Bulgarijā toti nedrošchi, pat bihštami. Koburgas prinžis Ferdinands gan atgreesēs uš Bulgariju atpakaļ un tur fanemts ar leelām goda parah-dibam, bet tomehr tas, tā leelas, „fawā“ femitē Bulgarijā wis nejuhtas drošs, jo nodomatais zefojums uš Warnu atzēlts un prinžis paleel Sofijā, lai, tā tas pats šala, fahgaiditu sawu seemu un dehlenu, bet wispahri domā, ka bailes winu šchimbrihšcham fahstot Sofijā. Stambulowa peekriteji faweenojuschēes ar Radostawowa peekritejeem par weenu politisku partiju, sem nosaukuma liberati. — Ka ap-stahkli Bulgarijā naw teizami, leezina is Sofijas lahda itelagrama, kura wehstīt, ka lahda Bulgaru fahdšcha pee Turku robeščham no dumpineekēem ispostita. Pret laup-tajeem isfahstītas diwas fahjneeku rotas, bet dumpineekēem laimejees par Turku robeščhu pahrbeght Turzijas dašā.

Sina. Telegrafs atkal wehsti par kristigo wajaschānam Rina. Futschawā (Julienas provinžē) laudis usbrutuschī Amerikaneeschu mifionei, ispostijuschī deewnamu, flolu un eewainojuschī tšchetrus flolēmus. Satraginatais lauschu bars gahjis pa eelam fahldams: „Pahfeneet ahrsemju welnus!“

Peru brihwo-walsti (Deenwidus-Amerikā) sewiškli deen-widōs bijuje stipra semēs trihžeschāna, kura padarijuse leelu postu. Činčas pilsehtā fabrukuschī wairat nami.

Walešas wehšules.

Et. — Amerikā. Loti preegatos, ja no Jums drihsumā fahgaiditum lahdu simojumu par tureenes apstahleem.
A. — E. „E. A.“ nahdšochā numurā.
P. . . Juhru esejoti mums nēder. Deb.

Tirgus sinas.

Riģā, 14. augustā 1895. g.

Riģas labības tirgus weenmehr lufšs un naw ari žerību, ka kufuma weetā drihsumā rofes rošba un leelala dšihwiba. Riģas bērschā jau atfahstīti šchā gada labības un linfēkšu (seju) paragi. — Seemoja rāschā wispahri Baltijas gubernās wehl wajaschā nelā de-maja. Daščās apwidōs, tā peemehram Augsch-kursemē tā ištē waja un daščam labam fahmneelam no rubseem neufarage pat sehtas teesa. Tā tad ar mahtis ištē behdigi. Bet wafaraja un ari lēni wispahri labi, lai gan daščōs apgabalōs labības lauki daudš žeruschī no pehtona negaifem, wehtas un kufos. Tā tad putra buhs, lab-posti un lartupi (tupini) aci. — Uš wairat tubstioščhu eesuhititu simo-jumu pamata semlopidas departaments isfrahdajis un islahdis pah-flatu, pehž kura rubju rāschā Eiropas-Kreemijā ir tistat wiđeja waj gandrihš wiđeja, pee tam wehl jarewehro tas, ka rubju biiti masal eefehis nelā gadu eepreešch. Tāpat seemas kweščhu rāschā buhšchot it wiđeja un ari kweščhu masal eefehis. Wafaras labības rāschā wispahri esot fahgaidama wiđeja — apmēerinošcha. Neapmēerinošcha wafaras labības rāschā fahgaidama fefohschās weelās: Saratowas, Samaras, Weroneschās, Simbirskas, Riščhni-Nowgorodas, Deendur-gas, Astralanas, Kofstromas un Minstas gubernās, Denas apgabalā un pa balat ari Wiflas gubernās (Polijā); bet turpreti walšis den-widus-rectruma apgabalā, Maj-Kreemijā, walšis wiđeienā buhšchot laba rāschā, pa balat labala par wiđeju. Seena rāschā bijuje apmēerinoš-cha. Deenwidus-Kreemijā daščōs apgabalōs, tā Kreemu awises sino, biiti pahrat leelš lartums un fahfums, kuru sešas arween paleetot redsamatas un fahuhšamolas. Taurijas pūsfala lihšimotees Saharas tūfnešim; wifš winā isbedšis un tūfšchā tā wofschā. Stepes pallu-šchās selekti dšeltanas un pat behefchī isfahstotees eedfētani. Siltuma pamehni ap 30 gradu pehž Reomira (ap 36 pehž Belijā) leela. Daščōs widōs, tā ap Sewastopolē, leetus ne-efot lizis lopsch trim mehnešēem. Dauds upes glufchī isfahschās; tāpat ari atās, un pat Baltas pašhōmā uhdēnas krahje Uščhianai-Su isfahstuse, tur krahšchō-flatu weetā tagad redsamās it isfeguschās lūntis. Koki no fahfuma un lartuma notāst, teem nowiht un nobelēti lapas. Rabības lauki isfeguschī, wibna šelari fahfals, tahalas un fahku dahrsi fawifš-laudim truhšt uhdēns. Sewastopolē jau par prahto par juheas uhdēna pahwehechānu zaur behtijaju fahlduhēnt. Daudis dāudš žerch no fahles fahreem un dūbreneem. Trawu sunu dāudš. — Ari Baltijā daščōs weetās laudis subrojas par uhdēns truhšumu; tā peem. no Wahžijis mums sino, ka tur esot postis ar lūnu mehžamo uhdēnt, kura truhšums fahpigi fahuhšamš. — No daščēem apgabaleem našt

finas par nolikšalman. Tā Peterburgas aplahēnē, tā „Pet. List.“ jino, tās dābrjōs padarijufamūs cemebrojamūs ļautejumūs. Gurki daudš žetufchi. Raksti no 2. uš 5. augustu bišis ap 2 gradu leels aukšsums pehž Reomira. Labogās ešarā, werstis 10 no Remas upes išteļās bijušchi rebsami pat peļdošchi lebus gabali. Ras uš žitām semem atteežas, tad Anglija laiks bija stipri leetains, wehtrains, weetam usnāhja ir trufas negaiš, tas toti aistaweja labības ewahššānu. Laiks pehžigi labogās un palika stais. Rašča pašlita, sem wibejas. Seemel-Amerikas Saweenotās Walfis ari rašča siltata, nelā pehņ. Sjmedumi uš Angliju — Ģitropu tapehž un pa daļai ari tapehž, ta wehļ trufhš peeteelofchi daudš jaunās labības, mašinajufhees. Pehdeja nedelā no Seemel-Amerikas Saweenotām Walfim iweštī 2,217,000 kwarteri (ap 9,300,000 puhru) labības, pret 3,088,000 kwarterem (ap 13,000,000 puhru) neteļu cepreelš. Pehdejās pehždefmit nedelās no Amerikas pamifam ceweštī Anglija 17,562,000 kwarteri (ap 73 milj. puhru) pret 18,182,894 kwarterem (ap 76 milj. puhrem) labības gadu cepreelš. S laidri rebsams, jil bailiga fonturentene mums Seem-Amerika. Franĥija pehž ilgā leetaina un wehtraina laika ešlabješ jēuls laiks. Blauija tapehž labi weijas. Rašča apmeerinošča. Rai gan Franĥijā pehņ bija ištī laba rašča un labības cemeščana apgruštinata žaur pabeal augšām labības muitam (apm. 40 prož. no ceweđamās labības wehrtības), tad tomehž Franĥija no 1894. gada 31. jūlija lišš šča gada 1. augustam pamifam ceweštī 10,637,444 hektolitri (ap 15 milj. puhri) labības, no 23. ap 8 milj. hektolitru (ap 12 milj. puhru) išteļotš taifni patehritam, par to patehretajem (pa leelalai daļai srahdneekem) par muitam ween nahješ aismalst 45 milj. franku (ap 17 milj. rbl.) Itālijā rašča wibeja. Spanijā gandrihš wibeja. Polandijā un Beļģijā apmeerinošča. Bahĥijā seemaja pamahja, wafaraja apmeerinošča. Rumaniā, Bulgarijā, Serbijā labības rašča tā graudu daudžuma Li labuma sinā ištī laba. Austro-Ungarijā rašča graudu daudžuma sinā wibeja, graudu labuma sinā wahjāla nelā pehņ. Wispahri labības rašča šogad wahjāla. Tapehž jājer, ta ženas toš dušs družin stingratas tā pehņ. — Labības ženas Rīgā šchadās:

Rudī uš 120 mahž. pamata malfā 54—55 lap. pudā. Tendenze: rašma.
Kweešči. 123—130 mahžinu smagi kweewu kweešči malfā 68 lišš 76 lap. pudā. Tendenze: lufsa.
Kweešči, feščlanšču, uš 100 mahžinu pamata malfā 58—60 lap. pudā; kweewu meešči malfā 56—62 lap. pudā. Tendenze: lufsa.
Aufas. Labās gaischās aufas malfā 60—68 lap. pudā; schahwetas aufas malfā 57—59 lap. pudā; Barĥinas un Telezas aufas malfā 57—58 lap. pudā. Tendenze: nogaidošča.
Linfelklas uš 87½ prož. pamata malfā 118 lap. pudā. Tendenze: rašma.
Linfelku eļlas raufchi, weetejer, malfā 70—75 lap. pudā; kweewu linfelku eļlas raufchi malfā 67—74 lap. pudā. Tendenze: nogaidošča.
Kanepeš neteel peđahwatas.
Kanepeš siingri.
Rinu weeje irabjumi toš neežigi. Peewedumi šchimbriščam glušchi ne-cemebrojami. Japreežas, ta šasu muščas tuwumā teel eribota jauna linu wehrtiwe, bet aikal žanoščehlo, ta ušnehmēji pa leelalai daļai apšemeelē, tūri, tā „D-St.“ jino, eeguwuščhi jau ap 40 puhrweetas leeli sems gabalu, par to malfajufchi 500 rbl. puhrweetas. Tā mušču timpas aiseet apšemeelē rošās; tee dibina weenu wabru pehž otrs u. t. t. un meš til noštatamē! Ženas tās paščas lišššchēnē. (Stat. linu ženas „M. W.“ Nr. 33. šch. g.)

Pahtilas ženas Rīgā:

Table with 2 columns: Item name and price per unit. Includes items like Smeelš, Galda siveelš, Zublas gala, Wehščha gata, Schahweta aitas gala, Swaiga aitas gala, Teļa gala, Schahwets šchintis, Schahw. šchelis, Wiflas, gabalā, Rašli, pahra, Bihlent, gabalā, Kartupeļi, pubes, Salds peens, stopa, Weeš peens, stopa, Kupināš peens, stopa, Salds krejums, stopa, Stašbs krejums, stopa, Dlas, šchols, Šiļpoli, stopa, Webus, šchuhnās waj tejināš, mahžinā, Keelši, stopa, Weešču putraini, stopa, Sirmi, stopa.

Rudī uš 120 mahžinu pamata malfā 56 lap. pudā. Tendenze: lufsa.
Kweešči (puhri) malfā 67—76 lap. pudā.
Kweešči, wibeja labuma, malfā 53—56 lap. pudā. Tendenze: rašma.
Aufas. Labās fortes kweewu aufas malfā 69—70 lap. pudā; kweemes aufās doš 52—58 lap. pudā; kweeflas, kweelomas, kweewas, Telezas-kweewas, Dlas un Barĥinas aufas malfā 57—58 lap. pudā; melnaušās (10 prož.) doš 52—53 lap. pudā. Tendenze: gurbena.
Linfelklas par 7 meereem doš 110—112 lap. Tendenze: flahbana.
Grifš uš 100 mahž. pamata malfā 74 lap. pudā. Tendenze: rašma.
Sirmi pehž winu labuma malfā 65—71 lap. pudā. Tendenze: lufsa.
Kanepeš malfā 110 lap. pudā.
Klijas. Kujās klijas malfā 42—45 lap. pudā; wibejas klijas malfā 41 lap. pudā; smalās klijas malfā 40—41 lap. pudā. Tendenze: rašma.

Pahtilas ženas Reepajā:

Table with 2 columns: Item name and price per unit. Includes items like Kartupeļi, pubra, Smeelš, mahžinā, Zublas (dihmas), mahž., Webus, mahž., Schahweta zublas gala, m., Aitas gala, mahž., Wafsi, mahž., Dlas, 10 gab., Swaigs peens, stops, Weeš peens, stops, Nofrehjots peens, stops, Salds krejums, stops, Stašbs krejums, stops, Rappošti galwinā.

Telegramas.

Peterburgā, 12. augustā. Schodeen pulstien 11 rihtā Wina Maještates Keifara un žitu Wisaugsto Rungu klabubuhne notureja krasnoselklas, Ušj-šchorstas un Dranienbauma nometnu kara ipehta rewijiju. Kara pulstus pahrluhloja W. K. A. Leelnašs Wladimirs Melšan-browiščs. Pehž tam W. M. Keifars peegahja pee kara stolas junfureem, tūri bija paaugstinami par ofizeerem, apšwejināja katru šewiščhi un nowehleja teem laimi deenastā. Pehž tam W. M. Keifars apšwejināja ofizeerus. Tad bija brokastis. W. M. Keifars fajija: „Es dšeru uš Sawu uštizigo un flawas bagato gwardu pulku un Peterburgas kara eezirkna faldatu weseľibu!“ Awišei „Now. Wrem.“ telegrafe iš Wladimostofas, ta Japoni pamifam aistahjot Port-Arturas oštu, ašwewot leelgalabus un apšweinatščanas materialu uš Japanu atpafat un išpostot apžeeinajumūs. Uhdens Wolgā pee Ribinštas pahšlees par 4 wershchoteem.
Berlīnē, 26. (14.) augustā. Kweewijas kredibiletēs par 100 rbl. doš 219 markas un 75 pfenigūs. Tendenze: siingra.
Parišē, 25. (13.) augustā. Rašdā bankeeram Raĥiħidam suhtitā wehstulē atradās šprahģstoschās weelas. Ceređnis Jodkowiščs, tursch wehstuli attaišija, žaur šprahģseenu gruhči eewainotš. — Schodeen Tilonas padome šwinigi šanehna welschās, tūras tai suhtija admiralis Wwelans un kweewu juhneeku ofizeeri. Publika ļausmigi ļauža: „Lai dšihwo kweewija, lai dšihwo Franĥija!“ — Kinas wizekaralis Liu, tursch deht sawas liššš-wainības pee křištigo wafaschānam atželšs no amata, galu galā atkal eezelšs par išmeleščanas waditaju pret nemeer-neekeem. Ja šina išrahditos pareiša, tad Seemel-Amerika un Anglija tam pretoščotees.
Sofijā, 25. (13.) augustā. Stambulowa awiše „Swoboda“ bija rakstijuse, ta Koburdeets (prinĥis Ferdinands, tā dehwetais Bulgaru knas) moralisti wainigs pee Stambulowa nonahweschānas. Awišes redaktors par to notesats uš 2 gadem žetuma.
Belgradē, 25. (13.) augustā. Serbu polijija apžee- tināja diwus Bulgarus iš Ochridas, par tūreem domā, ta tee šahwejušchi šafarā ar Makedonešču komiteju Sofijā. Pee wineem atrasas wehstules, tur runā par apbrunotu pulžinu suhtičhamu uš Makedoniju.
Išpahšneekš un išdeweš: Ernsts Plates.
Aibibģee redaktori:
Dr. phil. Arnolds Plates, Dr. philos. P. Saitis.
Дозволено нецензурано. — Пара, 14 августа 1895 г.

Sludinājumi.

No augusta 15. d. dšihwoju
Rakstu eelā Nr. 27.
K. Walters,
advokats.

Wafinojums.
Ar waldības atļauju tišs Slofā notureti
gada tirgi!

1. septembri un 1. majā Patru gadu, šahlot no 1895. gada, kweešs pirkš un pahrdos lopus, ļauku produktus un šihlas prezes. — Ja 1. septembris un 1. majš krištu uš sešdeenu waj iwehdeenu, tad mineteē gada tirgi tišs notureti 29. waj 30. aprili, resp. 30. waj 31. augustā.
Pisfehšlas wežakais: J. Stuhls.

Stolotajs
wajabģģs Krona Sofena pagasam, Pehņ aprinši, ļaun-Weelģģas drauģģ. Stolotaju ļungi, tūri wehštos šch weetu peenemt, teel ušajināti cerasēš šch. g. septembra mehņ. 5. deenā, pulst. 12 pud. Krona Sofena pagasta namā pee weeteeku pulka uš nolihģģšanu. No ļandibateem, išnemot seminariju ar kweewu mahģģbas walođu, audšneuš, tišs prašita ļautģģolu Inspektoru I. ceteiščanas raksti.
Krona Sofena pagasta waldē, Nr. 283.
3. augustā 1895.
Pagasta waldē.

Kurpneeku šelli
un mahģģki war peeteiķēš Kurmanow- eelā Nr. 23, fort. 11.

Jaunās meitas,
kuras dahnu drehbju šchuhščānu grēb cemeģģitees, war peeteiķēš Awotā eelā Nr. 32, fort. 8.

Stolneeki un stolneezēs
atron ļaipnu ušnemščānu Želgawā, Upes eelā Nr. 6, pee Dšsolina kumbes.

Stoleni
atron ļaipnu ušnemščānu ļahdā fami- lijā Terbatas eelā Nr. 23, fort. 8, 2 trep. augšā.

Wihna un brandwihna noliktawa, Rīgā, Terbatas eelā Nr. 18,

peedahwā žeen. publicai šlaweni pašihitamos eelšch un ahršemu wihnuš, Kaukasijas konjaku u. d. ž. no šchejeenes firmas Jegerš un beedr., dibinatas 1816. gadā, tā ari daščadus dšehreenuš, tā: tibritu brandwihnu, spirtu, daščadus liķeerus, konjaku rumu, balsamu no šchejeenes destilaturas G. G. Bergobohms un Sw. Peterburgas destilaturas Kellers un beedr. Aikalpahrdewejeem sinams rabats. Ļapat ari peedahwaju Waldschlöschena tumscho un gaischo alu un Strižka gaischo „Wiener Bockbier“, rauģu, etifi, šelteri, limonadi, augļu uhdeni un tabaku, žigarus un papirofus.

Ar augšģeeiščānu Sander Martinsohns.

Apdroščina pret amortiģģiju pirmo un otro premiiju aishēmumu. Rīgas komerz-bankas šaru kantoris, fenal C. S. Salzmann.

Mahģģiba
fenalā Annas Feldmann, šhm. ļahņ rokas darbu skolā

šahšlas 17. augustā. Peeteiķšānās, šahlot no 5. augusta, ļatru deenu no plšči 11—1 deenā leelā Sīģu eelā Nr. 3. Stolneezēs atrod turpat ļehtu penģģtu.
Nanny Baltin.

J. Wehršinsch,
Želgawas Ušriģģā, Aļmenu eelā Nr. 18, peedahwā wifadās aħdu prezes leelumā un mašumā, atkalpahrdewejeem sinams pro- jentus ļehlati. Ari pehņ un pahemaina neģģehretas pret ģehretām aħdam.

Tuščas wihna mužas
ķatrā ļaiķā dabujamas
Karl Jansena
wihnu tirgotawā, Šchļupnu eelā Nr. 11.

E. Larsen'a
šellu u. šudraba leetu weikals tagad atrodas:
Veelajā ļaun-eelā Nr. 13.

Wanā graħmatu un bišču-bruļatawā, burku-leetuwē un ļatweešču graħmatu pahrdotawā, Rīgā, pee Petera dāņģģģs dabujama šchahda graħmata:
Ģistofins,
kara-leelofungo. Staššs no teem ļalkem, ļad krišiti ļaudis tiša wajati. Ļatwistā walođā pahģģeļa A. Leitans. Otrs pah- ļabota brula.
Walfā 80 pap.
Ernsts Plates.

Miltu un daščadnu produktu spezial-noliktawa,
maģģ Greģģineeku eelā Nr. 3.

Kraħģumā weenmeht atronās:
Noštowas, Wafstawas, Saratowas, Želšawetģģades, Karlowas, Riwomas un žitas kweešču miltu fortes, rudju milti, biħdeleti rudju milti, kartu- pelu milti, gruhbes, riģģi, gruhģu putraini, Keifara putraini, širmi, aušu putraini, gruhģu milti, grģģu putraini, manna, pupas, barības aufas, Arimas aħboli, Meģģinas afelģģini, žitroni, šihrupus, wifše u. t. pr.

Edgar Mitschke.
Telefons Nr. 377. 25

Tabakas, žigaru un papirofu leel-noliktawa
no Maikopara, Rutenberģģa, Wāndela, Ļaferme, Wostanģģoģģio, Gabaja, Saatschi un Mangoubi, Šchah- šchala, Bedrosowa, Wuras, Šwirģģmana un žitu šabrifām par šabrifu ženam.
A. Jaunsems,
pirmā Rīgas meķaniska hilsu šabrika,
Marĥjas eelā Nr. 33, telefons Nr. 548.

Wihnu tirgotawa un šchampanu šabrika

Universal Grand Champagne.
sec, demi-sec, doux.
pehž Franšču parauģa (pudēšs kuhģģš) pagatawots no
Ludw. A. Schweinfurtha,
Rīgā, Greģģneeku (Sinder) un Marģģal-eelu šudri.

Karlis Jansens, Rigā,

wihnu tirgotawa, dibinata 1854. g.

Zaur scho padewigi pasinoju, ka manu

wihnu pahrdoschana daudsumā un masās dalās

no schahs otrdeenās, 15. augusta saktot, atrodas manās jauncerihkotās partera telpās,

Schubhu eelā Nr. 11.

Wisleelatā un wispilnigatā nogulditawa

Kreewu un Ahrsenju wihneem, schampana, wiseem spirta dshreeneem.
Wislakakais un wislehtakais eepirkschanas amots.

Skolu wajadsibas,

freetnaka labuma, leelumā un masumā, par lehtakām zenam.

Augusta Lyra

papiru, rakstamo un sijnemamo leetu tirgotawa, konto-grahmatu un kuweru fabrika.

Rigas dshelslectawas un maschinnu fabrikas sabedriba agrati

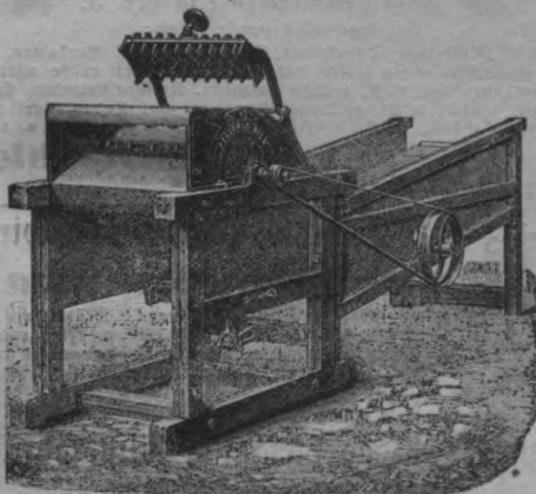
Noliktawa:
Karia eelā Nr. 11,
pretim Luluma-
Seigawas dshelsjela
wolfsalam.

Felser & Co

Fabrika:
Aleksandra eelā
Nr. 184.

Riga,
peedabwā

jaunas kulmaschinas ar rokām waj ghepeli dshenamas.

Schām jaunām kulmaschinām ir kustinams trumula mantelis, turesch pats no fewis zelas, tilihsj lufot lola gabali, abmeni u. t. t. ce-kluhst kulamā trumuli; jaur to sweschas dšas weeglati war jauri tilt un top kulamas siftes trumula luhschana attureta. Eihds ar to atronas pee schām jaunām maschinām ihpashas patent-kulstiftes, kuras tibrati graudus istul un winus nepabrēt un top ihpashē watral istalts, nekā ar weentahschām kulstiftem.

Tablati peedabwajam:

Puzmaschinas, hehscelu maschinas, kartupelu un rahzenu greefejūs, wišadus arklus u. t. t.

Superfosfatus, kaulu miltus.

Lokomobiles un kulmaschinas

ar twaila spehlu no Richard Garrett & Sons Anglijā, peh jannafām konstrukcijam.

Dubult-grahmatweschana.
Katra laika pasneedsu pamatigu mah- gibu dubultā grahmatu un rehklinu weschana, tā jau wat- ral gabus. Samaksa par to mehrena. Ihdewigds gab- jumds tilai saweem mah- jetteem peepalidju weetas dabut. Peetehtschanas no plst. 3-5 peh; pusb., Rigā, Dst- nawi eelā Nr. 110, partera.

Rigā, Rungu eelā Nr. 22,
Rigā, Haffer-berga namā.
Kaltijas audeklu un dšju manu- fakturas sabedribas, Hengeragū, par fabrikas zenam dabujami audekli, linnu un pakulu dšijas Rigas manufakturas noliktawā pee **K. Lorch & beedr.,** Rigā, Rungu eelā Nr. 22.

Kursēm, diwas werstes no Jaun- jelgawas pahrdodama wena 20 def. leela **mahja,** kura war noderet ari mahklas dahrsneefam. Luwalas sinas pasneeds schis awises ekspe- dšija.

Mahja
no brishnas rolas pahrdodama par 2800 rubteem pret wifu, job pus eemalfu. 31 defetinas labas semes un eblas, 47 werstes alš. Witehtas, 7 werstes no stanzjas Schibelino. Luwalas sinas pee D. Preedit, Artillerijas eelā Nr. 23, fortelis 3, job jaur wehtulem. Adrese: Illenbergmo stanzjā pee Jamberg.

Plestawas gubernā, Holm pilsehtas tuwumā, par 4500 rubl., ar nolaischamu, atjzetoschanas beht pahrdodamas **uhdens dšrenawas Horodezkaja,** ar 8 gangeem, ešas speestawu un audekla weltuwi. Wifds 3 gangees eestista ar turbinam weeta preefch wilnas labstuwes un schindelū sahgetawas. Dambis isturigs, no laula atmenem, ar zementu faleets, atronas pee leelās Tuber upes. Uhdens un darba peeteefošdi. Dšihwojama ešla jauna, binstabawu, ar blatus ešlam. Adrese: Хольт, Юзир Мельниковой.

Kuldigā.
Brihwilaischanas swehtds, augusta 30. d., 1895. g.:
Teatris.
Istrahdis:
Smalki laudis.
Jautribas luga 4 zeh. no D. Schwenka.
Pehj teatra:
BALLE.
Luwalas sinas ašifchās.
Kuldigās Latw. Am. pal. beedr.

Rigas aulekshotaju beedriba
uf Il. Ganibu dambja.

Rudens aulekshofschana 1895. g.

I. aulekshofschana:	Swehtdeen, 20. augustā.
II. "	Seturdeen, 24. "
III. "	Swehtdeen, 27. "
IV. "	Treschdeen, 30. "

Teatra sina.
Rigas pilsehtas Wahzu teatra namā
no 15. lihds 20. augustam sch. g. buhs
Kreewu teatra istrahdes
no slawenās Keisaristo teatru atrijes
Gliterijas Nikolajewnas Fedotowas
lihds ar wiseent ziteem spehkeem.

- Istrahdis schahdas lugas:
- 1) „Цѣли“ (Kehdes), behdu luga 4 zehleends no knasa A. J. Sumbatowa.
  - 2) „Участливцевъ“ (Laimigais), joku luga 4 zehleends no W. Nemirowitscha-Dantschenko.
  - 3) „Преступница“ (Nosedsneeze), behdu luga 5 zehleends no Wilde.
  - 4) „Вторая молодость“ (Otrā jauniba), behdu luga 4 zehleends no Deweschina.
  - 5) „Василиса Мелентьева“ (Wastlifa Melentjewa), behdu luga 5 zehleends no A. R. Dstrowsky.
- Maksa par ee-eeschannu parafija.**
Sahfums pulksten 7½ wafarā.